

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ПРОГРАМА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ“

Междинно звено по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“

на основание РМС № 712 от 2020 г., изм. и доп. с РМС № 272 от 2022 г. и РМС № 519 от 2022 г. и Споразумение №РД 02-30-5/30.05.2023 г.

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

**за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по
Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за
интелигентна трансформация“ 2021-2027**

**Процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова
помощ BG16RFPR002-1.014 „Устойчиво развитие на Центрове за
върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни
инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“**

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Наименование на програмата:.....	3
2. Наименование на приоритета:.....	3
3. Наименование на процедурата:.....	3
4. Измерения по кодове:	3
5. Териториален обхват:	4
6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:	4
7. Индикатори:	11
8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата и разпределение по региони:	15
9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:.....	16
10. Процент на съфинансиране:	18
11. Допустими кандидати:	18
12. Допустими партньори (ако е приложимо):	24
12.1. Допустими партньори:.....	24
12.2. Допустими асоциирани партньори:	25
13. Дейности, допустими за финансиране:	25
13.1. Допустими дейности	25
13.2. Недопустими дейности	27
14. Категории разходи, допустими за финансиране:	27
14.1. Условия за допустимост на разходите	27
14.2. Допустими разходи	29
14.3. Недопустими разходи	35
15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):	36
16. Приложим режим на минимални/държавни помощи:	36
17. Хоризонтални политики:	38
18. Продължителност на проектните предложения:	40
19. Ред за оценяване на проектните предложения:	40
20. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:	42
21. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:	42
22. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:.....	43
23. Краен срок за подаване на проектните предложения:	47
24. Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:	47
25. Допълнителна информация	48
26. Приложения към Условията за кандидатстване:.....	49

1. Наименование на програмата:

Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 (ПНИИДИТ)

2. Наименование на приоритета:

Приоритет 1 „Устойчиво развитие на българската научно-изследователска и иновационна екосистема“ (П1)

Приоритетно направление 1 „Устойчиво развитие на националния капацитет за научни изследвания и иновации“ (ПН 1)

Специфична цел: RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии (ЕФРР)

3. Наименование на процедурата:

„Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“

4. Измерения по кодове:

Измерение 1 – Област на интервенция:

004 Инвестиции в дълготрайни активи, включително научноизследователски инфраструктури, на публични изследователски центрове и висши учебни заведения, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности

008 Инвестиции в нематериални активи на публични изследователски центрове и висши учебни заведения, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности

012 Научноизследователски и иновационни дейности в публични изследователски центрове, висши учебни заведения и специализирани експертни центрове, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимост)

028 Трансфер на технологии и сътрудничество между предприятията, изследователските центрове и висшето образование

Измерение 2 — Форма на финансиране

01 Безвъзмездни средства

Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

33. Друг подходи — Без целеви територии

Измерение 7 – Равенство между половете във връзка с ЕСФ+, ЕФРР, КФ и ФСП

03 Полово неутрално.

5. Териториален обхват:

Териториален обхват на процедурата:

Дейностите по настоящата процедура ще се изпълняват на територията на Република България и другите страни-членки на ЕС, както и извън държава членка. Дейности може да се изпълняват и извън територията на Съюза в случаите на дейности за участия в научни конференции, симпозиуми и др. подобни, както и за разпространение на резултатите от научните изследвания, при условие че тези дейности допринасят за целите на програмата¹.

Резултатите от изпълнението на операцията следва да се ползват на територията на Република България.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

Цел на процедурата:

- Подпомагане на устойчивото развитие на ЦВП и ЦК, изградени по ОПНОИР, за тяхното преминаване в оперативна фаза, стимулиране на сътрудничеството им с бизнеса чрез трансфер на технологии, пълноценното им интегриране в научноизследователската и иновационна екосистема на страната и увеличаване на приноса им към интелигентната икономическа трансформация.

- Подкрепа за ограничен брой (до 2) инфраструктури от НПКНИ или техни обединения и Лабораторен комплекс към научно-технологичен парк „София Тех Парк“ (СТП), които отговарят на приоритетните направления на ИСИС 2021-2027 и имат уникален принос по изпълнение на стратегически ангажименти на България по Зелената сделка, синята, нисковъглеродната и кръговата икономика, морските изследвания и имат ясно изразен принос за развитие на слаборазвитите райони.

Настоящата процедура е предвидена за финансиране на операции от стратегическо значение по ПНИИДИТ по смисъла на чл. 2, т. 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060².

Обосновка:

В процедурата са обединени две групи дейности от ПН1 на П1 на ПНИИДИТ, насочени към подкрепа на конкретни бенефициенти (ЦВП и ЦК и определени обекти от НПКНИ). В процедурата се залагат общи условия, валидни за всеки конкретен бенефициент и се структурират два компонента с някои специфични допълнителни условия за кандидатите по всеки компонент в допълнение към общите условия, еднакви за всички.

Компонент 1 на процедурата: Подкрепа за устойчивото развитие на ЦВП и ЦК, изградени по ОПНОИР 2014-2020 г

Ще се подпомогне преминаването на ЦВП и ЦК в оперативна фаза, интегрирането им в научноизследователската и иновационна екосистема на страната и увеличаване на приноса им към интелигентната икономическа трансформация. Отправна точка при осигуряване на подкрепата са стратегическите препоръки на Съвместния изследователски център (JRC) за

¹ Съгласно чл. 63, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/1060 и съгласно чл. 58, ал. 2 от ЗУСЕФСУ.

² Съгласно чл. 2, т.5 от Регламент (ЕС) 2021/1060 „операция от стратегическо значение“ означава операция, която има значителен принос за постигането на целите на дадена програма и за която се прилагат специални мерки за мониторинг и комуникация.

тяхното бъдещо развитие. Финансирането се предоставя на база степента на изпълнението на проектите им по ОПНОИР, както и на разработени от тях програми за развитие и устойчивост с бизнес планове. С цел развитие на регионалния иновационен капацитет и преодоляване на регионалните дисбаланси на научноизследователската и иновационна екосистема, на ЦВП и ЦК ще бъде възложено да изпълняват регионални научноизследователски задачи.

Необходимостта от по-нататъшно развитие на ЦВП и ЦК, включително в контекста на осигуряване на това развитие чрез предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на централите като конкретни бенефициенти по ПНИИДИТ се базира на следните основни фактори:

- ЦВП и ЦК са основен елемент в националната научноизследователска и иновационна екосистема, като тяхното изграждане и устойчиво функциониране са заложени в националните стратегически документи в областта на НИРД с визия до 2030 г.;
- ЦВП и ЦК са одобрени и финансирани от ОПНОИР за изпълнение на стратегически научноизследователски програми с хоризонт, надхвърлящ периода на финансиране по ОПНОИР за програмен период 2014-2020 г.;
- След приключване на изграждането на научноизследователската инфраструктура на централите в програмен период 2014-2020 г., усилията през новия период следва да бъдат насочени към нейното пълноценно използване чрез изграждане на капацитет, стимулиране на търсенето на резултатите от научните изследвания от страна на бизнеса, подпомагане на резултатно ориентирани програми и други подходящи инструменти;
- Опитът от други държави членки показва, че за устойчивото функциониране на аналогични на ЦВП и ЦК научноизследователски центрове, насочени към бизнеса (напр. Институтите Лайбниц в Германия), е необходимо целево публично финансиране.
- Условия, произтичащи от националните стратегически документи в областта на НИРД:

Ролята и значението на централите за върхови постижения и централите за компетентност е определена в Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г. (НСРНИРБ). Етапите за изпълнение на НСРНИРБ до 2030 г. са разделени на Етап на възстановяване (2017 – 2022 г.), Етап на ускорено развитие (2023 – 2025 г.) и Етап на научни изследвания на световно ниво (2026 – 2030 г.). Целта на първия етап е в края на етапа научноизследователската дейност да се оценява коректно, да е привлекателна за учените и за младите хора, и да са създадени подходящи условия за научни изследвания и за тяхното потенциално приложение. Чрез изпълнението на проектите по Приоритетна ос 1 на ОПНОИР се отчита, че мярка 4.1.1. и мярка 4.2.2. от НСРНИРБ са изпълнени, като са създадени 6 ЦВП и 10 ЦК по приоритетите на ИСИС 2014-2020 г.

През втория етап за изпълнение на НСРНИРБ (2023 – 2025 г.) новосъздадените ЦВП и ЦК трябва да са достигнали до използване на пълния си капацитет за НИРД. На този етап трябва да се достигне ниво на научните изследвания по основните индикатори на средно европейско равнище. След възстановяването на нивото на научните изследвания през първия етап и следващото им ускорено развитие чрез включване в научноизследователската система на Центровете за върхови постижения и за компетентност, в последния етап на стратегията (2026 – 2030 г.) следва да се достигне до световно ниво на научните изследвания.

Националната пътна карта за научна инфраструктура (НПКНИ) изпълнява политиките и мерките, идентифицирани в Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г. и ИСИС за изграждане на модерна инфраструктура, която да допринася за задържането на висококвалифицирани кадри в страната, привличането на млади учени и стимулирането на международно научно сътрудничество. През 2018 г. започна активното изграждане на научните инфраструктури от пътната карта. Изградените по ОПНОИР ЦВП и ЦК са включени в НПКНИ. Реализацията на НПКНИ в контекста на новия програмен период и „България 2030“ е планирана на три етапа.

В рамките на първия етап „Увеличено участие в „Хоризонт Европа“, интернационализация и изграждане на национален капацитет (2020 – 2023 г.)“ акцентът е върху изграждането и поддръжката на съществуващите обекти. През този период ЦВП и ЦК вече са изградени. Предвидено е през този период новите обекти в картата да подготвят своите бизнес планове за участие в конкурсни процедури за изграждане на инфраструктура по програми на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и други финансиращи програми. В рамките на втория етап „Изграждане на връзката с иновациите (2024 – 2025 г.)“ фокусът ще бъде върху развитието на съществуващите инфраструктури и редовна оценка на тяхната ефективност и ефикасност и потенциал за постигане на устойчивост и самостоятелност. През този етап се финализира (до края на 2023 г.) финансирането по ОПНОИР на ЦВП и ЦК, които са включени в НПКНИ, като центровете вече ще са стартирали по-активни действия за трансфер на технологии чрез сътрудничество с бизнеса в различните му форми. През този етап ЦВП и ЦК също така ще изготвят и стартират изпълнението на Програми за развитие и устойчивост с бизнес планове, като условие за финансиране от ПНИИДИТ. Изпълнението на Програмите за развитие и устойчивост ще обхване и следващия трети етап на НПКНИ. През третия етап (2026 – 2027) основните дейности ще бъдат фокусирани върху трансфера на технологии, клъстериране и превръщане в технологични инфраструктури, привличане на чуждестранни учени и фирми, както и създаване на привлекателна среда за привличане на потребители и за кариерно развитие на учени, създаване на дигитален достъп до предлаганите от инфраструктурните обекти услуги.

Изпълнението на втория и третия етап от НСРНИРБ и от НПКНИ ще бъде подкрепено с финансирането чрез ПНИИДИТ на устойчивото развитие на ЦВП и ЦК като се предвижда не по-малко от 75% от финансирането да бъде заделено за същинските дейности за осъществяване на научни изследвания, в т.ч. изграждане на научен и иновационен капацитет, и до 25% да бъдат отделени за допълващи дейности, свързани с модернизация и обновяване на научноизследователски инфраструктури, на оборудването, необходимо за изпълнение на същинските дейности.

□ Условия произтичащи от административните договори за безвъзмездна финансова помощ (АДФП) на центровете по ОПНОИР (във връзка с изпълнение на стратегическите програми за научноизследователска и развойна дейност, прилагане на режима за държавни помощи) и доклада на JRC „Стратегическа оценка на българските ЦВП и ЦК и препоръки за тяхното бъдещо развитие“³:

При изготвянето на проекта, финансиран от ОПНОИР, за изграждане на всеки център е разработена Стратегическа програма за развитие на научноизследователска и развойна дейност и иновации на центъра. Част от Стратегическата програма на центъра са научноизследователските задачи и дейности (работните пакети). Повечето от научноизследователските задачи и дейности, които са част от научната програма на

³ <https://sf.mon.bg/?go=page&pageId=451>

центъра, чието изграждане е финансирано със средства на ОПНОИР, не приключват с финализиране на финансирането по този проект и именно това е съществен елемент от разбирането за устойчивост на центъра.

В доклада на JRC „Стратегическата оценка на българските ЦВП и ЦК и препоръки за тяхното бъдещо развитие“ има конкретна препоръка в т. 7.3, която се отнася до устойчивостта на центровете и препоръчва подготовката на бизнес план за период от 3-5 г. след изпълнението на проекта по ОПНОИР, както и визия и стратегия за период от 10 години след изпълнението на проекта по ОПНОИР, който: анализира възможностите на пазара; специфично анализира обществените и пазарните потребности и създава важен източник на приходи от разпространение на знания/договори за научно-изследователски услуги, съвместни научни изследвания, платформи за експериментално развитие (test bed)/ демонстрационни (тестови) работни пакети и на други институции и програми на ЕС за научноизследователска и развойна дейност (напр. „ХОРИЗОНТ“).

В част 8. „Пътна карта за дългосрочна подкрепа“ от доклада на JRC „Стратегическата оценка на българските ЦВП и ЦК и препоръки за тяхното бъдещо развитие“ се препоръчва следващите съответни национални оперативни програми в периода 2021-2027 г. да разширят подкрепата за центровете.

В изпълнение на препоръките на JRC Изпълнителна агенция „Програма за образование“, в качеството си на Управляващ орган на ОПНОИР, изготви Насоки за подготовка на програми за развитие и устойчивост с бизнес планове от страна на центровете⁴, с които се адресират от една страна нуждата от осигуряване на тяхната оперативна устойчивост, а от друга им се дава възможност да кандидатстват за подкрепа по ПНИИДИТ. Базовата линия, заложена в насоките, е включването на изисквания към Програмите за развитие и устойчивост с бизнес планове да демонстрират потенциала на новосъздадените центрове да преминат в оперативна фаза, да се интегрират в научноизследователската и иновационна екосистема на страната, да увеличат приноса си към интелигентната икономическа трансформация.

Във връзка с отговорностите на УО на ОПНОИР за укрепване и повишаване на капацитета на бенефициентите по отношение на практиките за прилагане на правилата за държавна помощ и по-специално Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации, предвид последния етап на изпълнение на договорите по ОПНОИР за изграждане на ЦВП и ЦК, УО на ОПНОИР възложи на външен експерт да изготви изследване на действащите нормативни актове, регламентиращи предоставянето на държавни помощи за научни изследвания и иновации, препоръки за прилагане на правилата за държавните помощи до края на периода на изпълнение на проектите по ОПНОИР и в периода на устойчивост и насоки за прилагането им, включително обосновка и анализ на приложимостта на вариантите за прилагане на правилата за държавни помощи по отношение на ЦВП и ЦК през програмен период 2021 – 2027 г. Основните изводи и препоръки от направеното изследване са следните:

- ЦВП/ЦК следва да се придържат към режим „не-помощ“. В установения мониторингов период (с продължителност, равна на амортизационния период на финансираната НИ) ЦВП/ЦК са задължени да спазват условията, определени в т. 20 от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (2014 г.), включително като гарантират, че стопанската им дейност не надхвърля установения 20-

⁴ <https://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=1200>

процентов праг. В допълнение – ЦВП/ЦК, финансирани по ОПНОИР 2014 – 2020, трябва да спазват и останалите условия, при които е отпусната БФП.

- Дори при условията на т. 20 от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации, 2014 г. (съответно т. 21 от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации, 2022 г.) може да се работи за оптимално оползотворяване на изградената научноизследователска инфраструктура (НИ) и повишаване на нивата на взаимодействие на ЦВП/ЦК с бизнеса чрез прилагането на т.н. „ефективно сътрудничество“ по т. 27 от Рамката 2014 (съответно т. 28 от Рамката 2022), което по принцип не се квалифицира като стопанска дейност за НО/НИ. Прилагането на ефективно сътрудничество е препоръчаният от JRC модел на взаимодействие с бизнеса, който в най-голяма степен спомага както за оползотворяване на капацитета на ЦВП/ЦК, така и за спазване на параметрите на варианта „не-помощ“.

В доклада на JRC „Стратегическата оценка на българските ЦВП и ЦК и препоръки за тяхното бъдещо развитие“ в заключителната част на глава 4. 4. „Разбиране на правилата на ЕС за държавните помощи в областта на НИРДИ“ е посочено, че центровете, финансирани по ОПНОИР, трябва да спазват определени изисквания, което включва общото изискване за придобитите инструменти и съоръжения да се управляват като „научноизследователски инфраструктури“ (НИ). На второ място, се отчитат условията на договорите за безвъзмездна помощ, съгласно които организациите бенефициенти са одобрени като организации за научни изследвания и разпространение на знания и самите центрове са създадени, за да действат като „организации за научни изследвания и разпространение на знания“ (НО).

Компонент 2 на процедурата: Подкрепа за ограничен брой (до 2) инфраструктури от НПКНИ или техни обединения и на Сдружение за научноизследователска и развойна дейност (СНИРД) за Лабораторен комплекс към научно-технологичен парк „София Тех Парк“.

В ПНИИДИТ е поставено основното изискване на подкрепата за ограничен брой (до 2) инфраструктури от НПКНИ или техни обединения и Лабораторен комплекс към научно-технологичен парк „София Тех Парк“ (СТП), а именно да отговарят на приоритетните направления на ИСИС 2021-2027 и да имат уникален принос по изпълнение на стратегически ангажименти на България по Зелената сделка, синята, нисковъглеродната и кръговата икономика, морските изследвания и да имат ясно изразен принос за развитие на слаборазвитите райони.

Необходимостта от допълване на подкрепата за изградените по ОПНОИР ЦВП и ЦК с конкретно дефинирани обекти или техни обединения от НПКНИ произтича от следните наблюдения и констатации:

Според доклада за България, изготвен от Световна банка „Оценка на нуждите на страната и на комбинацията от политики в областта на науката технологиите и иновациите“⁵ налице е явна необходимост от модернизирание на националната научноизследователска система, особено в публичния сектор, за да се подобри ефективността на публичните изследователски организации, като акцентът следва да бъде върху върхови постижения в научните изследвания, пазарно ориентирани научни програми и технологичен трансфер.

В ИСИС 2021-2027 г. са определени 5 тематични области, които по обхват продължават 4-те тематични области на ИСИС 2014-2020 г. Предвидено е тематична област „Чисти

⁵ <http://sf.mon.bg/?go=page&pageId=45>

технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“ да се разглежда като хоризонтална и приоритетна за всички административни области.

В рамките на Вътрешна оценка на Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ (ПО1) от ОПНОИР, извършена от УО на ОПНОИР, е направен анализ на приноса на процедурите за финансиране на ЦВП и ЦК към изпълнението на ИСИС 2014-2020 г. Разпределението на броя на ЦВП и ЦК по тематичните области на ИСИС 2014-2020 г. показва като резултат известен дисбаланс, като по тематични области (ТО) е следното: ТО „Информатика и информационни и комуникационни технологии“: 3 бр. ЦВП и 2 бр. ЦК; ТО „Мехатроника и чисти технологии“: 1 бр. ЦВП и 4 бр. ЦК; ТО „Индустрия за здравословен живот и биотехнологии“: 1 бр. ЦВП и 4 бр. ЦК; ТО „Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии“: 1 бр. ЦВП и 0 бр. ЦК.

Разпределението на финансирането на ЦВП и ЦК по четирите тематични области на ИСИС също показва известен дисбаланс в полза на по-голям дял на финансирането по ТО „Мехатроника и чисти технологии“ (37%) и значително по-малко финансиране по ТО „Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии“ (7%). Във вътрешната оценка са посочени някои от причините за небалансираното разпределяне на финансовия ресурс по тематичните области на ИСИС 2014-2020 г. От една страна това е целенасоченото разпределяне на ресурса от ПО1 на ОПНОИР в различен размер по различните тематични области на ИСИС – съгласно критериите за подбор на операции за ЦВП и ЦК по процедури BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“ и BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“, както и разпределянето на ресурса по процедура BG05M2OP001-1.003 „Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по Рамкова програма Хоризонт 2020, конкурс WIDESPREAD-Teaming, Фаза 2“, при която от ОПНОИР се финансира подкрепа в размер равен на сумата, която се предоставя от „Хоризонт 2020“ на всеки проект, която е 30 000 000 лева. Попадането на проектите от третата процедура в различните тематични области на ИСИС не е обвързано също така с кандидатстването, каквото е поставеното условие с разделянето по компоненти на бюджетите по първите две процедури. От друга страна като причина за небалансираното разпределение на бюджетите по тематичните области на ИСИС може да се посочи и недостатъчният капацитет за подготовка и участие с проекти на част на научноизследователските организации, попадащи като научна тематика и потенциал за иновации в някои от тематичните области, като дори има ТО, по които не е финансиран нито един ЦК (например по ТО „Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии“).

Националната пътна карта за научна инфраструктура 2021 - 2027 г. включва основните научни комплекси в страната и съответното им приоритизиране на европейско и национално равнище, съгласно областите на въздействие на ЕСФНИ (енергия, околна среда, здраве и храни, природни и инженерни науки, социални и културни иновации и електронна инфраструктура) и на ИСИС (информационни и комуникационни технологии и информатика; индустрии за здравословен начин на живот и биотехнологии; мехатроника и чисти технологии и нови технологии в креативните и рекреативни индустрии), като инфраструктурите се групират, както следва:

- Международни изследователски инфраструктури;
- Уникални научни съоръжения;
- България в паневропейски изследователски инфраструктурни консорциуми (ERICs);
- Национални научно-иновационни комплекси – проекти с ключово значение за развитието на конкурентоспособността на българската икономика и технологична база;

□ Е-инфраструктури. Дигитални, изчислителни и компютърни изследвания (Е-изследвания).

Анализът на обектите от Националната пътна карта за научна инфраструктура, в която ЦВП и ЦК са включени, показва, че има потенциал за допълване на групата на ЦВП и ЦК чрез подкрепа на до 3 инфраструктури от картата с ключово значение за развитието на конкурентоспособността на българската икономика и технологична база, които са насочени специално в областта на Зелената сделка, синята икономика, нисковъглеродната и кръговата икономика, морските изследвания.

В ПНИИДИТ е посочен един от обектите, който е Лабораторният комплекс към научно-технологичен парк „София Тех Парк“ (СТП). Останалите 2 инфраструктури или техни обединения са определени с Решение на Министерския съвет, с мотивите да отговарят на условието да са национални инфраструктури за изследване и иновации в посочените области и да имат ясно изразен принос за развитие на слаборазвитите райони.

Тъй като обектите от НПКНИ са преминали оценка от международно признати учени за включването им в картата, за избраните инфраструктури ще се приложи като условие за допустимост за финансиране да разработят програми за развитие и устойчивост с бизнес планове, които ще надграждат програмите, с които са одобрени за включване в НПКНИ и ще обосновават тяхното бъдещо развитие в определена тематична област на ИСИС 2021-2027 г.

По настоящата процедура ще се финансират дейности, които отговарят на целите и тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) 2021-2027 г.:

- Тематична област „Информатика и ИКТ“;
- Тематична област „Мехатроника и микроелектроника“;
- Тематична област „Индустрии за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии“;
- Тематична област „Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии“;
- Тематична област „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“.

За всеки проект ще се посочва тематичната област на ИСИС 2021-2027 г., по която ще се изпълняват дейностите съгласно програмата за развитие и устойчивост с бизнес план.

За ЦВП и ЦК по Компонент 1 трябва да се вземат предвид променените тематични области в ИСИС 2021-2027 г. спрямо ИСИС 2014-2020 г. В случай, че тематичната област от ИСИС 2014-2020 г., по която е създаден и финансиран по ОПНОИР всеки център, е променена, това трябва да се отчете при разработването на програмите за развитие и устойчивост с бизнес планове. Възможно е да се посочват повече от една тематична област от ИСИС 2021-2027 г. Всеки център, създаден по една от тематичните области от ИСИС 2014-2020 г., може да прецени и идентифицира, също така, принос по новата тематична област „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“, която е определена като хоризонтална на ниво регионален иновационен потенциал.

Очаквани резултати:

Принос към изпълнение на втори и трети етап от Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г. и на втори и трети етап от Националната пътна карта за научна инфраструктура (НПКНИ);

Подобряване на продуктивността и резултатите на научноизследователската и иновационната система и нивото на инвестиции в НИРД, съчетано с тяхната по-адекватна и ефективна насоченост;

Подобряване на рамката и средата за провеждане на научни изследвания, иновации и технологичен трансфер;

Преодоляване на регионалните дисбаланси чрез устойчиви инвестиции в научноизследователски инфраструктури;

Изграждане и развитие на национална научноизследователска и иновационна екосистема посредством регионални услуги и партньорства на подкрепените ЦВП, ЦК, на научноизследователските инфраструктури и на Лабораторен комплекс към Научно-технологичен парк "София Тех Парк" от НПКНИ;

Принос към постигане на планираните индикатори за резултат за Приоритет 1 на ПНИИДИТ.

7. Индикатори:

За доказване/измерване степента на постигане на съответната специфична цел и ефекта от изпълнените дейности/мерки, предвидени за подкрепа по линия на Приоритет 1 „Устойчиво развитие на българската научно-изследователска и иновационна екосистема“ на програмата са заложили следните индикатори⁶ за измерване степента на постигане на резултатите:

Индикатори за изпълнение:

- **RSO06 Изследователи, работещи в подпомагани научноизследователски съоръжения (изчислено в еквивалент на пълно работно време)**

Индикаторът измерва броя изследователи, които използват пряко, в рамките на своята дейност, научноизследователската инфраструктура и/или оборудването, което е финансирано от проекта по ОПНОИР и/или от проекта по ПНИИДИТ. Показателят се измерва като годишни еквиваленти на пълно работно време (FTE), изчислени съгласно методологията, предоставена в Ръководството на ОИСП Frascati 2015 г.⁷ (*OECD (2015), Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities, OECD Publishing, Paris*). Отчита се за всяка година от изпълнението на проекта по ПНИИДИТ. Целевата стойност е равна на средноаритметичната стойност от отчетените годишни стойности.

Свободните позиции за НИРД не се броят, както и помощният персонал за НИРД (т.е. длъжности, които не участват пряко в дейностите по НИРД). Изследователи, които са наети в ЦВП/ЦК като пряка последица от проекта по ПНИИДИТ (т.е. запълнени са свободни позиции или са създадени нови длъжности) се вземат предвид, както при отчитането на този

⁶ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/evaluations-guidance-documents/2021/performance-monitoring-and-evaluation-of-the-european-regional-development-fund-the-cohesion-fund-and-the-just-transition-fund-in-2021-2027

⁷ <https://www.oecd.org/sti/frascati-manual-2015-9789264239012-en.htm>

индикатор, така и при отчитането на индикатора RCR102 - Изследователски работни места, създадени в подкрепяни структури .

Годишният еквивалент на пълно работно време на персонала в областта на научноизследователската и развойната дейност се определя като съотношението на работните часове, действително изразходвани за научноизследователска и развойна дейност през календарна година, разделено на общия брой часове, отработени за същия период от индивид или група. Едно лице не може да извършва повече от един годишен еквивалент на пълно работно време в научноизследователска и развойна дейност на годишна база. Броят на отработените часове се определя на база нормативно/законоустановено работно време. Лице на пълен работен ден ще бъде идентифицирано по отношение на неговия статут на заетост, вида на договора (на пълен работен ден или на непълно работно време) и нивото му на ангажираност в научноизследователска и развойна дейност (вижте препратката към Ръководството на ОИСП Frascati 2015, глава 5.3).

- RCO08 Номинална стойност на оборудването за научни изследвания и иновации

Индикаторът измерва общата стойност (цена на придобиване в евро, с ДДС) на подкрепеното оборудване за научни изследвания и иновации при изпълнението на Дейност 2.

Оборудването за научноизследователска и развойна дейност включва всички апарати, инструменти и устройства, използвани директно за извършване на дейности за научноизследователска и развойна дейност.

Това не включва, например, химически вещества или други консумативи, използвани за извършване на експерименти или други изследователски дейности.

Индикатори за резултат:

- RCR102 Изследователски работни места, създадени в подкрепяни структури (изчислени в еквивалент на пълно работно време)

Индикаторът измерва броя изследователски работни места, създадени в резултат на проекта по ПНИИДИТ. Показателят се измерва като средни годишни еквиваленти на пълно работно време (FTE), изчислени съгласно методологията, предоставена в Ръководството на ОИСП Frascati 2015 г. Отчита се за всяка година от изпълнението на проекта. Целевата стойност е равна на средноаритметичната стойност от отчетените годишни стойности.

За новопостроени изследователски съоръжения индикаторът се отчита най-късно една година след въвеждане в експлоатация на изследователското съоръжение.

Не се броят свободните позиции за научноизследователска и развойна дейност, нито помощният персонал за научноизследователска и развойна дейност (т.е. длъжности, които не участват пряко в дейности за научноизследователска и развойна дейност).

Годишният еквивалент на пълно работно време на персонала в областта на научноизследователската и развойната дейност се определя като съотношението на работните часове, действително изразходвани за научноизследователска и развойна дейност през календарна година, разделено на общия брой часове, отработени за същия период от индивид или група. Едно лице не може да извършва повече от един годишен еквивалент на пълно работно време в научноизследователска и развойна дейност на годишна база. Броят на отработените часове се определя на база нормативно/законоустановено работно време.

Лице на пълен работен ден ще бъде идентифицирано по отношение на неговия статут на заетост, вида на договора (на пълен работен ден или на непълно работно време) и нивото му на ангажираност в научноизследователска и развойна дейност (вижте препратката към Ръководството на ОИСП Frascati 2015, глава 5.3).

- RCR08 Публикации от подкрепяни проекти

Индикаторът измерва броя публикации от подкрепените проекти.

Броят на научните публикации, се отчита на базата на предоставена информация от бенефициентите с конкретно рефериране в следните бази данни: Scopus, Web of Science или с предоставени от бенефициента доказателства за съответната публикация в друга съпоставима база данни.

Публикациите могат да бъдат под формата на статии, глави в книги или книги (включително съвместни публикации), вкл. монографии и студии. Приносът на подкрепяния проект трябва да бъде ясно идентифициран. **Ще бъдат отчитани само публикации, в които е посочено финансиране от ЕФРР чрез ПНИИДИТ с номера на договора и поне един от авторите да е с отбелязана в публикацията афилиация към центъра (авторът да е назначен като изследовател в центъра).** Индикаторът обхваща произведения, които са публикувани и/или които са изпратени и приети за рецензия от съответния издател. Във втория случай, за да се отчете изпълнението на индикатора, трябва да бъде представено потвърждение от издателството, че публикацията е приета за рецензия.

- RCR06 Подадени заявки за патент

Индикаторът измерва броя подадени и валидирани заявки за патент („filling“), които се дължат на подкрепения проект от ЕФРР чрез ПНИИДИТ с посочване на номера на договора. Не се изисква отчитане на окончателното одобрение на заявката за патент. За отчитане на този индикатор се признават патенти и/или заявки за патент и/или сертификати за нови сортове/хибриди растения и/или заявки за нови сортове/хибриди растения, идентифицирани в базата данни на Патентното ведомство на Република България или от Европейското патентно ведомство или друга международна патентна организация.

Подкрепеният проект трябва да има ясно разпознаваем принос към патента/сертификата, за който е подадена заявката, като заявител/съзаявител е един от следните субекти: център за върхови постижения или център за компетентност (когато центърът представлява отделно юридическо лице) или ЮЛНЦ, което е бенефициент или институт по чл. 26б от ЗВО, който е бенефициент или ЮЛНЦ от центъра, създадено за реализация на резултатите от научни изследвания, от иновационна дейност или от права върху обекти на интелектуална собственост.

Целевите стойности на всички индикатори в проектните предложения се разпределят без допълнителна обосновка между съответните категории региони на пропорционална основа - 53,51% за Регион в преход и 46,49% за По-слабо развити региони, в съответствие с процедурата за разпределяне на бюджетите по региони, описана в т. 8. „Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата и разпределение по региони“.

Кандидатът трябва задължително да включи в т. „Индикатори“ от Формуляра за кандидатстване всички посочени по-горе индикатори с положителна целева стойност, различна от 0. Базовата стойност на всеки индикатор, включен в проектното предложение, следва да бъде попълнена с „0“.

Отчитането на индикаторите се извършва съгласно указанията в част V. *Подаване на искане за плащане, технически и финансови отчети - т. 3 Отчитане на индикаторите от Условието за изпълнение.*

Заложените целеви стойности на индикаторите общо на ниво процедура, съгласно Методологията и критериите за подбор на операции за настоящата процедура са, както следва:

Индикатори за изпълнение:

- o RCO06 Изследователи, работещи в подкрепяни научноизследователски съоръжения – 193 бр. (изчислено в еквивалент на пълно работно време), от които 103 бр. за Регион в преход; 90 бр. за По-слабо развити региони
- o RCO08 Номинална стойност на оборудването за научни изследвания и иновации – 42 948 578 евро, от които 22 981 784 евро за Регион в преход; 19 966 794 евро за По-слабо развити региони

Индикатори за резултат:

- RCR102 Изследователски работни места, създадени в подкрепяни структури (изчислени в еквивалент на пълно работно време) – 95, от които 51 за Регион в преход; 44 за По-слабо развити региони
- RCR08 Публикации от подкрепяни проекти – 445 бр., от които 238 бр. за Регион в преход; 207 бр. за По-слабо развити региони
- RCR06 Подадени заявки за патент – 19 бр., от които 10 бр. за Регион в преход; 9 бр. за По-слабо развити региони

Параметър за резултат

Постигнатите конкретни резултати и показатели при изпълнението на Програмата за развитие и устойчивост с бизнес план се измерват за всяка приключила календарна година чрез попълване на таблица за определяне на Параметъра за резултат. Конкретните показатели и формули за изчисляване на Параметъра за резултат са описани в **Приложение „Параметър за резултат“** към Условието за кандидатстване, като един резултат не може да бъде отчитан повече от веднъж. Отчитат се само резултати, които са постигнати в срока за допустимост по настоящата процедура (в периода от 01.01.2024 г. до крайния срок на договора, но не по-късно от 31.12.2029 г.)

При подготовката на проектното предложение Кандидатът попълва таблицата за изчисляване на Параметъра за резултат като въвежда индикативни стойности на очакваните резултати за целия период на проекта. Като отчетен период се въвежда 2024-2029 г., като въведените стойности в таблицата трябва да са равни или по-големи от стойностите на съответните резултати, заложи в т. 4.5 на Програмата за развитие и устойчивост. Конкретните указания за попълване на таблицата са записани на последния работен лист на Приложение „Параметър за резултат“. Кандидатът задава целева стойност на Параметъра за резултат, която трябва да бъде постигната към 31.12.2029 г. и която се записва в административния договор. Целевата стойност: 1) не може да бъде по-висока от изчислената обща индикативна стойност на Параметъра за резултат; 2) умножена по 1000 лв., следва да бъде равна или по-висока от планираните преки разходи за персонал в бюджетен ред 1, въведен в ИСУН.

Кандидатът разпределя целевата стойност на Параметъра за резултат на 6 части за всяка календарна година в периода 2024-2029, с което задава етапни цели, които трябва да бъдат постигнати към 31 декември на съответната календарна година. Етапната цел за 2029 г. трябва да бъде равна на целевата стойност на Параметъра за резултат. Броят на точките на Параметъра за резултат, зададен за една календарна година, трябва да бъде от 10 до 20 % от целевата стойност на Параметъра за резултат към 31.12.2029 г.

През 2027 г. ще бъде изчислен коефициент на ефикасност за всеки от центровете, създадени по ОПНОИР, като верифицираната стойност на Параметъра за резултат към 31.12.2026 г. се раздели на верифицираните разходи за персонал по бюджетен ред 1, извършени до 31.12.2026 г., и полученото число се умножи по 1000. В случай, че след подписване на административните договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с ЦВП и ЦК, създадени по ОПНОИР, от определения за компонент 1 бюджет в размер на 277 325 565,33 лв. е останала недоговорена сума, тя ще бъде допълнително разпределена през 2027 г. между ЦВП и ЦК, създадени по ОПНОИР, на базата на изчислените коефициенти на ефикасност. Сумата за допълнителното финансиране през 2027 г. на центровете, изградени по ОПНОИР, ще бъде разпределена с подписването на допълнителни споразумения в зависимост от стойността на изчисления коефициент на ефикасност. Процедурата за допълнителните споразумения е описана в чл. 2.6. на Административния договор за предоставяне на БФП и т. 8.1.8. от Общите условия към него. Сумата за допълнителното финансиране през 2027 г. следва да бъде планирана за финансиране на допустимите разходи, описани в т. 14.2. от настоящите условия за кандидатстване и следва да отговаря на описаните в същата точка бюджетни ограничения.

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата и разпределение по региони:

Максимален бюджет за процедурата - **336 000 465,33 лв.** (общо ЕФРР + национален бюджет).

Разпределение по региони:

	ЕФРР	Национален	Общо
Обща стойност:	258 631 061,56 лв.	77 369 403,77 лв.	336 000 465,33 лв.
	132 235 962,00 €	39 558 348,00 €	171 794 310,00 €
По-слабо развити региони	132 774 169,70 лв.	23 430 735,83 лв.	156 204 905,53 лв.
	67 886 355,00 €	11 979 945,00 €	79 866 300,00 €
Регион в преход	125 856 891,86 лв.	53 938 667,94 лв.	179 795 559,80 лв.
	64 349 607,00 €	27 578 403,00 €	91 928 010,00 €

Разпределение по компоненти:

Компонент	ЕФРР	Национален	Общо
Компонент 1	208 757 396,56 лв.	68 568 168,77 лв.	277 325 565,33 лв.
	106 735 962 €	35 058 348 €	141 794 310 €
Компонент 2	49 873 665,00 лв.	8 801 235,00 лв.	58 674 900,00 лв.
	25 500 000,00 €	4 500 000,00 €	30 000 000,00 €

Бюджетът на процедурата следва да се планира и отчита спрямо различните категории региони за планиране от ниво NUTS 2.

Максимум 179 795 559,80 лв. (или 53,51%) от общия бюджет на процедурата (преки и непреки разходи) могат да бъдат планирани и отчетени към категория Регион в преход (Югозападен район). Останалите средства следва да се планират и отчитат към категория По-слабо развити региони (Северозападен район, Северен централен район, Североизточен район, Югоизточен район, Южен централен район).

Допустимите разходи по всяко проектно предложение се разпределят без допълнителна обосновка между съответните категории региони на пропорционална основа - 53,51% за Регион в преход и 46,49% за По-слабо развити региони⁸, тъй като центровете по настоящата процедура са дефинирани в НПКНИ основно в групата на Национални научно-иновационни комплекси – проекти с ключово значение за развитието на конкурентоспособността на българската икономика и технологична база, т.е. ефектите от тяхната дейност са разпространяват върху територията на цялата страна, без значение от местоположението на тяхната инфраструктура и отчитайки факта, че с цел развитие на регионалния иновационен капацитет и преодоляване на регионалните дисбаланси на научноизследователската и иновационна екосистема, на ЦВП и ЦК ще бъде възложено да изпълняват регионални научноизследователски задачи.

9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:

По настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, няма изискване за **минимален размер** на безвъзмездната финансова помощ, който да бъде заявен от допустимите кандидати.

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ, за който може да бъде подаден Формуляр за кандидатстване по настоящата процедура, се определя, както следва:

1) За конкретните бенефициенти по компонент 1 на процедурата, които са ЦВП и ЦК, създадени по ОПНОИР, посочени в т. 11 по-долу – бюджетът се определя по Методологията за определяне на бюджетите на създадените по ОПНОИР ЦВП и ЦК за финансиране по ПНИИДИТ (**Приложение 6** към Условието за кандидатстване) на базата на степента на изпълнение на проектите по ОПНОИР и постигнатите резултати към момента на подаване на проектите предложения по настоящата процедура. Данните се

⁸ Съгласно чл. 63, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060 „За ЕФРР разходите, свързани с операции, обхващащи повече от една категория региони, както е посочено в член 108, параграф 2, в рамките на дадена държава членка, се разпределят между съответните категории региони на пропорционална основа в съответствие с обективни критерии.“

попълват в **Приложение ба** и се прилагат към формуляра за кандидатстване. Попълнената стойност на верифицираните разходи по ОПНОИР трябва да е равна най-малко на 65 % сертифицирани средства от размера на БФП по проекта по ОПНОИР, за да е изпълнен критерий 1 от Критериите за оценка на проектното предложение (Приложение 7). За целите на проверката на представените изчисления в **Приложение ба**, в рамките на проверките по критерий 1 и критерий 22 от Методология и критерии за подбор на операции за настоящата процедура ще бъдат извършени проверки на *компонентите за формиране на максималния бюджет за всеки център* по следния ред:

За стойностите в *Компонент 1 от Приложение ба* Междинното звено ще извърши служебна проверка в ИСУН.

За доказване на стойностите в *Компонент 2 от Приложение ба* се представя информация в приложения, както следва:

- Списък на отчетените публикации с посочване на база данни или линк, където може да се извърши проверка;

- Списък на отчетените патенти, заявки за патенти, полезни модели, заявки за полезни модели, както и доказателства, че те са свързани с дейността на Центъра;

- Списък на отчетените договори с предприятия и разпечатка от счетоводната система на Центъра (в случай на отделна правосубектност) или разпечатка от счетоводната система на съответния бенефициент, който е сключил договора с предприятието, която доказва сумата на получените приходи. В отчетените договори с предприятия трябва да има референция към проекта, финансиран от ОПНОИР. За всеки договор се посочва в кой пакет отчетни документи е включен, или договорът се представя, ако не е отчетен пред УО на ОПНОИР до момента на представяне на проектното предложение по настоящата процедура;

- За заявления брой на наетия научен и иновационен персонал, който е равен на стойността с натрупване на индикатора „Брой нови изследователи в подпомогнатите субекти“, измерено в еквивалент на пълно работно време, която е верифицирана от УО на ОПНОИР и е отразена в ИСУН, ще се извърши служебна проверка в ИСУН. Тъй като индикаторът „Брой нови изследователи в подпомогнатите субекти“, измерено в еквивалент на пълно работно време, се изчислява на годишна база (в човеко-години), то при попълването на *Приложение ба* в поле „Брой на изследователите по проекта, измерено в еквивалент на пълно работно време към 2023 г.“ следва да се въведе стойността с натрупване на индикатора „Брой нови изследователи в подпомогнатите субекти“, измерено в еквивалент на пълно работно време, умножена по 12.

Ако при изпълнението на проекта по ОПНОИР е назначен персонал, който изпълнява единствено функции, свързани с дейността за технологичен трансфер или други иновационни дейности, то броят човеко-месеци, измерено в ЕПРВ, за тези наети лица също може да бъде добавен в поле „Брой на изследователите по проекта, измерено в еквивалент на пълно работно време към 2023 г.“ на *Приложение ба*.

Стойностите в *Компонент 3 от Приложение ба* се въвеждат в съответствие с проектобюджета, изготвен от кандидата.

2) За бенефициентите по компонент 2, посочени в т.2.2. от Методология и критерии за подбор на операции за настоящата процедура, стойностите на максимално допустимия размер на безвъзмездна финансова помощ по всеки един от проектите по настоящата процедура е както следва:

- За „Сдружение за научноизследователска и развойна дейност“: 12 352 610, 52 лв.
- За определените с Протоколно решение № 49, т. 4 на Министерския съвет на Република България от 1 ноември 2023 г.:
  - Център за компетентност „Агрохранителни системи и биоикономика“: 23 161 144,74 лв.
  - Център за компетентност „Синьо иновативно и устойчиво управление на крайбрежната морска и речна околна среда и ресурси - BLUE-CRISTAL“: 23 161 144,74 л.в.

10. Процент на съфинансиране:

Интензитетът на безвъзмездната финансова помощ е 100% от Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027.

По настоящата процедура не се изисква съфинансиране от страна на кандидата и партньорите.

11. Допустими кандидати:

А. По настоящата процедура за директно предоставяне *Конкретни бенефициенти* са:

Компонент 1 на процедурата:

А.1. Центрове за върхови постижения, създадени по договори за БФП по процедура BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“ по ОПНОИР 2014-2020 г.:

№ по ред	номер на проекта по процедурата	име на проекта
BG05M2OP001-1.001 ИЗГРАЖДАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ЦЕНТРОВЕ ЗА ВЪРХОВИ ПОСТИЖЕНИЯ		
1	BG05M2OP001-1.001-0001	Изграждане и развитие на Център за върхови постижения „Наследство БГ“
2	BG05M2OP001-1.001-0003	Център за върхови постижения по Информатика и информационни и комуникационни технологии
3	BG05M2OP001-1.001-0004	Университети за Наука, Информатика и Технологии в е-обществото (УНИТЕ)
4	BG05M2OP001-1.001-0008	Национален център по мехатроника и чисти технологии

А.2. Центрове за компетентност, създадени по договори за БФП по процедура BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“ по ОПНОИР 2014-2020 г.:

№ по ред	Номер на проекта	Име на проекта
BG05M2OP001-1.002 ИЗГРАЖДАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ЦЕНТРОВЕ ЗА КОМПЕТЕНТНОСТ		
1	BG05M2OP001-1.002-0001	Фундаментални, транслиращи и клинични изследвания в областта на инфекциите и инфекциозната имунология

2	BG05M2OP001-1.002-0002	Дигитализация на икономиката в среда на Големи данни (ДИГД)
3	BG05M2OP001-1.002-0005	Център за компетентност „Персонализирана иновативна медицина (ПЕРИМЕД)“
4	BG05M2OP001-1.002-0006	Изграждане и развитие на Център за компетентност "Квантова комуникация, интелигентни системи за сигурност и управление на риска" (Quasar)
5	BG05M2OP001-1.002-0010	Център за компетентност по персонализирана медицина, 3д и телемедицина, роботизирана и минималноинвазивна хирургия
6	BG05M2OP001-1.002-0011	Изграждане и развитие на Център за Компетентност по Мехатроника и чисти технологии MIRACle (Mechatronics, Innovation, Robotics, Automation, Clean technologies)
7	BG05M2OP001-1.002-0012	Устойчиво оползотворяване на био-ресурси и отпадъци от лечебни и ароматични растения за иновативни биоактивни продукти
8	BG05M2OP001-1.002-0014	Център за Компетентност ХИТМОБИЛ – Технологии и системи за генериране, съхранение и потребление на чиста енергия
9	BG05M2OP001-1.002-0019	Чисти технологии за устойчива околна среда – води, отпадъци, енергия за кръгова икономика
10	BG05M2OP001-1.002-0023	Център за компетентност "Интелигентни мехатронни, еко- и енергоспестяващи системи и технологии"

А.3. Центрове за върхови постижения, създадени по договори за БФП по процедура BG05M2OP001-1.003 „Допълваща подкрепа за научни организации с одобрени проекти по Рамкова програма Хоризонт 2020, конкурс WIDESPREAD-Teaming, Фаза 2“ по ОПНОИР 2014-2020 г.:

№ по ред	Номер на проекта	Име на проекта
BG05M2OP001-1.003 ДОПЪЛВАЩА ПОДКРЕПА ЗА НАУЧНИ ОРГАНИЗАЦИИ С ОДОБРЕНИ ПРОЕКТИ ПО РАМКОВА ПРОГРАМА ХОРИЗОНТ 2020, КОНКУРС WIDESPREAD-TEAMING, ФАЗА 2		
1	BG05M2OP001-1.003-0001	Проект ПЛАНТАСИСТ: Създаване на Център по Растителна Системна Биология и Биотехнология за превръщане на фундаменталните научни изследвания в устойчиви био-базиранни технологии в България”
2	BG05M2OP001-1.003-0002	Големи данни за интелигентно общество (GATE)

Компонент 2 на процедурата:

А.4. „Сдружение за научноизследователска и развойна дейност“ – за лабораторен комплекс към научно-технологичен парк „София Тех Парк“ (СТП);

А.5. Център за компетентност „Агрохранителни системи и биоикономика“, определен с Протоколно решение № 49, т. 4 на Министерския съвет на Република България от 1

ноември 2023 г., включващ⁹ следните партньори - държавни висши училища и публични научни организации и институти:

Университет по хранителни технологии – Пловдив;

Аграрен университет – Пловдив;

Медицински университет – Пловдив;

Тракийски университет – Стара Загора;

Селскостопанска академия – София;

Институт за гората при БАН;

Институт за космически изследвания и технологии при БАН.

А.6. Център за компетентност „Синьо иновативно и устойчиво управление на крайбрежната морска и речна околна среда и ресурси - BLUE-CRISTAL“, определен с Протоколно решение № 49, т. 4 на Министерския съвет на Република България от 1 ноември 2023 г., включващ¹⁰ следните партньори - държавни висши училища и публични научни организации и институти:

Русенски университет „Ангел Кънчев“;

Бургаски университет „Проф. Асен Златаров“;

Висше военноморско училище „Н. Й. Вапцаров“- Варна;

Институт по океанология – БАН;

Институт по металознание, съоръжения и технологии с Център по хидро и аеродинамика – БАН;

Институт по рибни ресурси – Селскостопанска академия.

Б. Допустими са следните *юридически форми на конкретните бенефициенти*, изброени в точки от **А.1. до А.6.:**

Б.1. Обединения въз основа на партньорско споразумение на научноизследователски организации по определението за „организация за научни изследвания и разпространение на знания“ по т. 16, буква е) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (Рамката 2022 г.), регистрирани на територията на Република България.

Научноизследователските организации трябва да са подписали партньорско споразумение като Център за върхови постижения или като Център за компетентност към момента на подаване на проектното предложение по настоящата процедура.

За реализация на резултатите от научни изследвания, от иновационна дейност или от права върху обекти на интелектуална собственост, както и за други общи дейности в рамките на

⁹ Съгласно Доклад за определяне на две инфраструктури или техни объединения от НПКНИ като конкретни бенефициенти по процедура „Устойчиво развитие на ЦВП и ЦК, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни объединения от НПКН“ по ПНИИДИТ (доклад по т. 4 от заседанието на МС на 1.11.2023 г.) и писмо от МОН до МС с изх. № 0103-472/11.10.2024 г.

¹⁰ Съгласно Доклад за определяне на две инфраструктури или техни объединения от НПКНИ като конкретни бенефициенти по процедура „Устойчиво развитие на ЦВП и ЦК, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни объединения от НПКН“ по ПНИИДИТ (доклад по т. 4 от заседанието на МС на 1.11.2023 г.) и писмо от МОН до МС с изх. № 0103-472/11.10.2024 г.

Центъра, участниците в обединението - висши училища или научни организации, следва да създадат юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел. При регистрацията на юридическото лице с нестопанска цел (ЮЛНЦ), трябва да се вземат предвид следните условия:

- при учредяването на ЮЛНЦ да участват всички членове на центъра (водещ партньор и партньори);
- в управителния съвет на ЮЛНЦ да участват представители на всяка една организация в центъра;
- в устава на ЮЛНЦ да е дефинирано като организация за научни изследвания и разпространение на знания по смисъла на т. 16, буква ее) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (Рамката 2022 г.)
- ЮЛНЦ да е партньор по партньорското споразумение;
- за изпълнение на функциите му, и с оглед гарантиране на достатъчно административен капацитет в регистрираното ЮЛНЦ, в срок до 6 месеца от подписване на договора за БФП по настоящата процедура в него трябва да бъде назначен най-малко 1 ръководител на пълен работен ден.

Б.2. Висше училище или институт по чл. 26б от Закона за висшето образование, дефинирано като организация за научни изследвания и разпространение на знания по смисъла на т. 16, буква ее) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (Рамката 2022 г.), регистрирано на територията на Република България.

Б.3. Юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, което е дефинирано като организация за научни изследвания и разпространение на знания по смисъла на т. 16, буква ее) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (Рамката 2022 г.), регистрирано на територията на Република България.

ВАЖНО: Всеки конкретен бенефициент трябва да има в учредителен акт или в устав или в партньорско споразумение или в друг акт на върховен или управителен орган юридическото лице с нестопанска цел за идентифициране на конкретния бенефициент ясно указание, че е Център за върхови постижения или Център за компетентност. За **А.4.** „Сдружение за научноизследователска и развойна дейност“ – за лабораторен комплекс към научно-технологичен парк „София Тех Парк“ (СТП) във връзка с препоръчаната от Съвместния изследователски център (JRC) тематична синергия на ЦВП и ЦК със София Тех Парк за да се постигне по-голяма добавена стойност и за двете страни¹¹, както и предвид профила, целите и мисията на София Тех Парк, които до голяма степен съвпадат с тези на ЦК и ЦВП (основно ЦК), служебно се приема, че за настоящата процедура Сдружението за научноизследователска и развойна дейност покрива критерии 14 и 15 от Критерии и методика за оценка (Приложение 7) и следва да разработи и представи Програма за развитие и устойчивост с бизнес план на Център за компетентност.

¹¹ Andonova, E., Barrada, M., Bole, D., Gulda, K., Hudson, J., Jimenez, V., Karanikic, P., Kaymaktchiyski, S., Kokorotsikos, P., Koycheva, C., Mladenov, T., Rizzuto, C., Shvarova, O., Taylor, S., Teerstra, F., Strategic evaluation of the Bulgarian Centres of Competence and Centres of Excellence and recommendations for their further development; Kert, K., Mosca, J. (ed.), European Commission, Brussels, 2021, JRC123084 – part 6. Technology transfer and commercialisation

В. Допълнителни специфични изисквания

В.1. Допустимо е конкретните бенефициенти, посочени в т. А.1., т. А.2. и т. А.3., да допълват състава на центъра, с който са финансирани по ОПНОИР (съгласно договора за партньорство) с до 2 (два) нови партньора от По-слабо развити региони (Северозападен район, Северен централен район, Североизточен район, Югоизточен район, Южен централен район). Новите партньори трябва да са организации за научни изследвания и разпространение на знания по смисъла на т. 16, буква ее) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (Рамката 2022 г.).

В.2. В случаите по т.В.1. новите партньори трябва да са включени в Програмата за развитие и устойчивост с бизнес план на съответния център, да са подписали Партньорското споразумение, да участват в учредяването и управителния съвет на ЮЛНЦ в обществена полза, което е регистрирано при условията на т. Б.1.

В.3. За конкретните бенефициенти, посочени в т. А.1. и т. А.2., е допустимо отделни партньори да излязат от състава на центъра, с който са финансирани по ОПНОИР (съгласно договора за партньорство), само при условие, че при напускащите партньори не е финансирана научноизследователска инфраструктура/оборудване (няма заприходени ДМА/ДНА), финансирани по ОПНОИР или финансираната научноизследователска инфраструктура/оборудване да бъде прехвърлена към партньорите, оставащи в центъра.

Партньори, които не разполагат с инфраструктура, подкрепена по проекта по ОПНОИР и тяхното участие не е от решаващо значение за устойчивото функциониране на Центъра, могат да напуснат създаденото по проекта по ОПНОИР партньорство за програмен период 2021-2027 г. Същото може да се прилага и за партньори, които са получили само мобилно оборудване, ако това оборудване се прехвърля на партньор, който остава в партньорството.

В.4. В случаите по т. В.3., при които напускащият партньор притежава научноизследователска инфраструктура/оборудване (заприходени ДМА/ДНА), финансирани от ОПНОИР, се представят следните документи: Споразумение за преразпределяне на научноизследователската инфраструктура, финансирана по ОПНОИР, подписано от лицата, представляващи напускащия партньор и партньорите, на които се прехвърлят заприходените ДМА/ДНА; Счетоводни и други подходящи документи, с които се доказва изпълнението на условието за прехвърляне.

В.5. Конкретните бенефициенти, посочени в т. А.5. и А.6.:

- трябва да изберат юридическа форма по т. Б.1.

- трябва да са подписали Партньорско споразумение

- партньорското споразумение трябва да е подписано от всички партньори в съответния център за компетентност (определен с Протоколно решение № 49, т. 4 на Министерския съвет на Република България от 1 ноември 2023 г.);

- в учредяването и управителния съвет на ЮЛНЦ в обществена полза, което се регистрира при условията на т. Б.1. трябва да участват всички участници в съответния център за компетентност (определен с Протоколно решение № 49, т. 4 на Министерския съвет на Република България от 1 ноември 2023 г.);

- в Програмата за развитие и устойчивост с бизнес план на съответния център за компетентност (определен с Протоколно решение № 49, т. 4 на Министерския съвет на Република България от 1 ноември 2023 г.) трябва да са включени всички участници в съответния център за компетентност.

Г.1. Конкретните бенефициенти, посочени в т. А., носят пълна отговорност за изпълнението на сключените договори пред Междинното звено, както и за спазването на всички произтичащи от това задължения.

Г.2. Конкретните бенефициенти, в случай на юридическа форма по т. Б.1., включват водещ партньор и партньори.

В контекста на чл. 2, пар. 9, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/1060, според който „бенефициент означава публичен или частен субект, **образование със или без правосубектност** или физическо лице, **които отговарят за започването на операциите или за започването и изпълнението им**“ за случаите на формата по т. Б.1. в Административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ навсякъде, където се посочва „Бенефициентът“ условията се отнасят кумулативно за водещия партньор и партньорите, определени в Партньорското споразумение и подписали Договора за БФП.

Г.3. Водещият партньор, в случаите на т. Г.2.:

- осъществява контакт с Междинното звено.
- представлява центъра пред Междинното звено.
- съвместно с организациите в центъра е страна по договора за БФП.

Д. Страни по договора за БФП в зависимост от избраната юридическа форма са, както следва:

- в случаите на т. Б.1. – всички партньори в обединението
- в случаите на т. Б.2. - Висше училище или институт по чл. 26б от Закона за висшето образование
- в случаите на т. Б.3. – ЮЛНЦ.

ВАЖНО: При подаване на формуляра и документите за кандидатстване се приемат следните функции, в зависимост от избраната юридическа форма на конкретните бенефициенти:

- в случаите на т. Б.1. – водещият партньор изпълнява функцията на „Кандидат“, като попълва документи и декларации за кандидата съгласно Насоките за кандидатстване; всички останали научноизследователски организации в обединението съгласно партньорското споразумение изпълняват функцията на „Партньори“ като всеки партньор попълва документи и декларации за партньор съгласно условията за кандидатстване и условията за изпълнение;
- в случаите на т. Б.2. - висшето училище или института по чл. 26б от ЗВО изпълнява функцията на „Кандидат“, като попълва документи и декларации за кандидата съгласно условията за кандидатстване и условията за изпълнение. Функция на партньор е неприложима в този случай.
- в случаите на т. Б.3. – ЮЛНЦ изпълнява функцията на „Кандидат“, като попълва документи и декларации за кандидата съгласно Насоките за кандидатстване; За подаване на формуляра за кандидатстване по настоящата процедура и документите към него трябва да

има решение на Общото събрание на ЮЛНЦ, доказано с приложен протокол. Функция на партньор е неприложима в този случай.

ВАЖНО: Всеки ЦВП/ЦК, създаден по ОПНОИР, трябва да е достигнал най-малко 65% сертифицирани средства от размера на БФП по проекта по ОПНОИР.

Водещият партньор/партньорите разполагат с необходимите финансови ресурси и механизми за покриване на оперативните разходи и разходите за поддръжка по инвестиции в научноизследователска инфраструктура, за да гарантират тяхната финансова устойчивост съгласно „Критерии и методика за оценка на проектните предложения“ (Приложение 7) към настоящите Условия за кандидатстване. За доказване на горното към проектното предложение следва да се приложи счетоводен баланс и справка-извлечение за последните три приключили финансови години от счетоводните сметки на водещия партньор и партньорите по индивидуалния сметкоплан, утвърден от ръководството на организацията бенефициент, отчитащи приходите от дейността в т.ч., отчитащи нетните приходи от продажби, включително и приходите от финансираня и субсидии от държавата, както и отсрочени и разсрочени публични вземания, които следва да са равни на най-малко 50 % от средствата, планирани за научноизследователска инфраструктура за съответния партньор.

Информацията се представя само от партньори, за които са планирани инвестиции в научноизследователска инфраструктура в съответствие с Партньорското споразумение.

В случай на ЮЛНЦ (с изключение на ЮЛНЦ, създадено/учредено от всички участници в обединение въз основа на партньорско споразумение), следва да се приложат счетоводни документи (ГОД), от които е видно, че приходите от дейността на ЮЛНЦ през последните три приключили финансови години е най-малко 50 % от средствата, планирани за научноизследователска инфраструктура за този кандидат/партньор. В случай че счетоводният баланс/счетоводните документи са публично оповестени, следва да бъде предоставен линк към източника, в който са налични. В случай, че счетоводният баланс/счетоводните документи са налични в МОНИТОРСТАТ на Националния статистически институт, същите се проверяват по служебен път от оценителната комисия, ако е осигурена възможност за това.

Информацията не се представя от ЮЛНЦ, създадено/учредено от всички участници в обединение въз основа на партньорско споразумение. Изключението се отнася и за ЮЛНЦ, което е партньор по Партньорското споразумение, но за него не са планирани инвестиции в научноизследователска инфраструктура.

12. Допустими партньори (ако е приложимо):

12.1. Допустими партньори:

Съгласно посоченото в т.11. Партньори са всички организации в центъра с юридическа форма „Обединение въз основа на партньорско споразумение“ (т. Б.1. по-горе), които изпълняват дейностите по договора за БФП и които разходват средства съгласно партньорското споразумение и Програмите за развитие и устойчивост с бизнес планове. Партньорите, заедно с водещия партньор, са задължени да осигурят нормалното, навременно и качествено изпълнение на заложените дейности по проектите.

Водещият партньор и партньорите са обвързани с условията и разпоредбите на сключените договори за БФП.

12.2. Допустими асоциирани партньори:

По настоящата процедура не се предвижда посочване на асоциирани партньори.

13. Дейности, допустими за финансиране:

13.1. Допустими дейности

За да бъдат допустими дейностите, трябва да отговарят на следните условия:

- да водят до постигането на целите на настоящата процедура, посочени в т. 6 от Условието за кандидатстване;
- да имат принос към тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г. (ИСИС). В секция „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване се посочва на коя/кои от петте тематични области на ИСИС съответстват дейностите по проекта;
- да се изпълняват на територията на Република България и другите страни-членки на ЕС. В случаите на дейности за участия в научни конференции, симпозиуми и др. подобни, както и за разпространение на резултатите от научните изследвания, при условие, че операцията допринася за целите на програмата, може да се изпълняват и извън територията на Съюза.
- да са извършени от допустимите конкретни бенефициенти в рамките на срока на изпълнение на договора за БФП;
- да НЕ са били физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на проектното предложение, независимо дали всички свързани плащания са направени от бенефициента или не съгласно Формуляра за кандидатстване.
- да са в съответствие с хоризонталните принципи, съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060, и условията посочени в т. 17 „Хоризонтални политики“ от Условието за кандидатстване;
- да са обвързани със спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ и да не водят до значителни вреди за шестте екологични цели, попадащи в обхвата на принципа.
- да са в съответствие с изискването за постигането на климатичната устойчивост на инфраструктурните инвестиции, чиято очаквана продължителност е най-малко 5 години съгласно чл. 73, параграф 2, буква й) от Регламент (ЕС) 1060/2021.
- да отговарят изцяло на определението за „научноизследователска инфраструктура“ по т. 16, буква жж) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (2022 г.) и на т. 20 и т. 21 от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (2022 г.)

При възлагането на строителство, доставки и услуги ще се прилага Законът за обществените поръчки или Глава четвърта от Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление, като по този начин се гарантира, че строителството и закупуването на оборудване и предоставянето на услуги ще се извършва въз основа на открити, прозрачни и недискриминационни процедури при пазарни условия, както и че на изпълнителите не могат да бъдат прехвърляни никакви непреки държавни помощи.

Допустими са следните дейности::

Дейност 1. Научноизследователска дейност и разпространение на научните резултати;

Дейност 2. Изграждане и/или модернизация на научноизследователски инфраструктури и оборудване, необходимо за провеждане на научни изследвания;

Дейност 3. Обучение и мобилност на изследователите.

ВАЖНО: В секция „Дейности по проекта“ на Формуляра за кандидатстване се посочва само следният текст: „съгласно Програмата за развитие и устойчивост с бизнес план на центъра“.

ВАЖНО: Едно физическо лице може да участва само в един проект по настоящата процедура. Посоченото ограничение се отнася към описаните в тази точка три преки дейности.

Научноизследователските дейности трябва да са с нива на технологична готовност над TRL 2 (т.е. с TRL 3 и повече). Нивото на технологична готовност на отделните научноизследователски дейности се посочва от конкретните бенефициенти в Програмите за развитие и устойчивост с бизнес планове, като за извършването на самооценката може да се прилага Ръководство за използване на инструмента за самооценка TRL¹².

С цел спазване на режима на „не помощ“, при изпълнение на проектите не се допуска планиране и провеждане на обучение на работната сила на научноизследователските организации, които са конкретни бенефициенти по процедурата и на научноизследователските организации, които участват в партньорските споразумения, по смисъла на бележка 38 под черта към т. 20 от Рамката. По настоящата процедура обучение и мобилност на изследователите означава осъществяване на научен обмен чрез посещение на други научни организации извън центровете (в други държави), който е пряко свързан с конкретните научни изследвания, които се осъществяват по отделните пакети в рамките на дейност 1. За доказване на последното, при планиране на мобилности за изследователите, които ще осъществяват тази дейност трябва да имат доклад с конкретна обосновка, която да доказва връзката на обучението и мобилността с научните изследвания на центъра, включително обосновка на необходимостта и обвързване с конкретен/конкретни научни пакети от Програмата за развитие и устойчивост с бизнес план на центъра.

Съгласно разпоредбата на чл. 7в, ал. 2, т. 10 от Закона за електронното управление, министърът на електронното управление утвърждава проектни предложения и дейности, както и изменения на проекти и дейности за електронно управление, информационни и комуникационни технологии на административните органи, финансирани със средства от държавния бюджет, от структурните и инвестиционните фондове на Европейския съюз и от други източници. В случай че в рамките на дейност 2 се предвижда изграждане или модернизация на информационни системи/регистри или други дейности в областта на електронното управление и информационните и комуникационните технологии, конкретният бенефициент следва да представи за утвърждаване информация за планираните по проекта дейности в областта на електронното управление и информационните и комуникационните технологии. В тази връзка при попълване на формуляра за кандидатстване в ИСУН конкретният бенефициент следва да въведе необходимата информация в секция „Информация за Министерство на електронното управление“.

Указания за попълване на информацията за Министерство на електронното управление в ИСУН, Правила за извършване на проверки на проектни предложения и дейности, на основание чл. 7в, ал. 2, т. 10 от Закона за електронното управление, чл. 53, ал. 2 от Наредбата

¹² <https://horizoneuropencppportal.eu/store/trl-assessment>

за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, §10 и §11 от Преходните и заключителни разпоредби към нея и чл. 12 от Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност, както и друга информация за изискванията към проектните предложения и дейностите в областта на електронното управление и ИКТ са публикувани на интернет страницата на Министерство на електронното управление на следния интернет адрес: <https://egov.government.bg/wps/portal/ministry-meu/home/budget-project-control/approval-project-proposals>.

13.2. Недопустими дейности

В рамките на операцията няма да бъдат подкрепяни дейности, финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма.

14. Категории разходи, допустими за финансиране:

Всички разходи, необходими за изпълнение на допустимите дейности, трябва да са в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, Регламент (ЕС) 2021/1060, Регламент (ЕС) 2021/1058, Глава пета „Финансово управление и контрол“ от ЗУСЕФСУ, ПМС № 86 от 1 юни 2023 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021 – 2027 г.

Финансирането на дейностите по настоящата операция е по реда на чл. 53, параграф 1, буква д) на Регламент (ЕС) 2021/1060 и се предоставя под формите, посочени в чл. 53, параграф 1, буква а) – **възстановяване на реално извършени и платени от бенефициента допустими разходи**, и чл. 53, параграф 1, буква б) – **единични разходи** и чл. 53, параграф 1, буква в) – **еднократни суми**, въз основа на разработена от УО на ПНИИДИТ стандартна таблица на единичните разходи и еднократните суми, определени в съответствие с чл. 53, параграф 3 и чл. 56 на Регламент (ЕС) 2021/1060, или чрез **прилагане на единна ставка съгласно член 54, буква „а“ или буква „в“** или съгласно чл. 56 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

14.1. Условия за допустимост на разходите

За да бъдат допустими разходите по настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ следва да са необходими за изпълнение на допустимите дейности, посочени в т. 13 от настоящите Условия за кандидатстване и да отговарят на следните условия:

1. Да бъдат извършени в периода от 01.01.2024¹³ г. до крайния срок за изпълнение на договора, но не по-късно от 31.12.2029 г.
2. Разходите да са свързани с изпълнението на допустимите по настоящата процедура дейности, които НЕ са били физически завършени или изцяло осъществени преди

¹³ Разходите за персонал преди сключването на административния договор за предоставяне на БФП са допустими, ако има сключен трудов договор с длъжностна характеристика, свързана с изпълнението на Програмата за развитие и устойчивост с бизнес план на съответния ЦВП/ЦК. След подписване на административния договор за предоставяне на БФП сключените по-рано трудови договори се променят като в тях задължително се добавя номерът и наименованието на проекта, както и датата, от която разходите се заплащат от бюджета на проекта.

подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ.

3. Разходите да са действително платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), по банков път или в брой, не по-късно от датата на подаване на междинния/финалния отчет по проекта от страна на бенефициента и партньорите, но не по-късно от 31.12.2029 г. Разходи, подкрепени с протоколи за прихващане, не се считат за допустими. В случаите по чл. 55, ал. 1, т. 2 и 3 от ЗУСЕФСУ (прилагане на формите по чл. 53, параграф 1, буква б) и буква в) от Регламент (ЕС) 2021/1060), разходите са допустими, ако действията, представляващи основание за възстановяването им, са извършени в срока за допустимост по настоящата процедура (в периода от 01.01.2024 г. до крайния срок на договора, но не по-късно от 31.12.2029 г.).

4. За разходите да е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на Приложение XIII от Регламент (ЕС) 2021/1060 в съответствие с чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗУСЕФСУ, включително да са спазени изискванията за съхраняване на документите по чл. 82 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

5. Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента и партньорите чрез отделни счетоводни аналитични сметки по проекта или в отделна счетоводна система.

6. Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходооправдателни документи. (освен в случаите на опростено отчитане на разходи чрез формите по чл. 55, ал. 1, т. 2-4 от ЗУСЕФСУ), издадени в периода на допустимост на разходите.

7. Да са за реално доставени продукти/извършени услуги въз основа на договори, които са сключени при спазване изискванията на националното и европейското законодателство за възлагане на обществени поръчки (при възстановяване на действително направени и платени допустими разходи)

8. Да са за дейности, определени и извършени съгласно настоящите Условия за кандидатстване и в съответствие с одобреното проектно предложение.

9. Да не са финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджети.

За целта кандидатът и партньорите декларират в Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора (**Приложение 1** към Условията за кандидатстване) липса на двойно финансиране и за увереност съгл. чл.73, ал.2, буква е) от Регламент (ЕС) 2021/1060.

10. Да са извършени от допустими по настоящата процедура бенефициенти.

11. Да са съобразени с приложимите правила за държавни помощи.

12. Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите на добро финансово управление - икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.

13. Допустими са разходи по проекти, които се осъществяват в рамките на програмния район на съответната програма по чл. 3, ал. 2 от ЗУСЕФСУ или когато се осъществяват извън него, при условие че допринасят за целите на програмата. Операцията ще се изпълнява на територията на Република България и другите страни-членки на ЕС. Операцията може да се изпълнява и извън територията на Съюза в случаите на дейности за участия в научни конференции, симпозиуми и др. подобни, както и за разпространение на резултатите от научните изследвания, при условие, че операцията допринася за целите на програмата.

14. Разходите съответстват на Програмата за развитие и устойчивост с бизнес план.

Разходите за възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта са недопустими. Допустим е единствено данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство. Правилата за третиране на Данък върху добавената стойност са разписани в Указания на министъра на финансите НФ-1/09.01.2024 г. за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ВОМР) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г.

14.2. Допустими разходи

А. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА РАЗХОДИТЕ

Допустими са следните категории разходи:

I. СТАНДАРТНА ТАБЛИЦА НА РАЗХОДИТЕ ЗА ЕДИНИЦА ПРОДУКТ

1. Разходи за персонал

Разходите за персонал се определят на базата на единични разходи за възнаграждения на изследователите и екипа от професионалисти (вкл. здравни и осигурителни вноски за сметка на работодателя, произтичащи от националното законодателство), участващи в изпълнението на Дейност 1.

При подготовката на проектното предложение Кандидатът попълва таблицата за изчисляване на Параметъра за резултат като въвежда индикативни стойности на очакваните резултати за целия период на проекта. Като отчетен период се въвежда 2024-2029 г., като въведените стойности в таблицата трябва да са равни или по-големи от стойностите на съответните резултати, заложи в т. 4.5 на Програмата за развитие и устойчивост. Конкретните указания за попълване на таблицата са записани на последния работен лист на Приложение „Параметър за резултат“. Кандидатът задава целева стойност на Параметъра за резултат, която трябва да бъде постигната към 31.12.2029 г. и ще бъде записана в административния договор. Целевата стойност: 1) не може да бъде по-висока от изчислената обща индикативна стойност на Параметъра за резултат; 2) умножена по 1000, следва да бъде равна или по-висока от планираните преки разходи за персонал в бюджетен ред 1, въведен в ИСУН.

Прилагат се следните единични разходи, съгласно Таблица на единичните разходи за месечни възнаграждения на персонала, работещ в центровете за върхови постижения/центровете за компетентност (ЦВП/ЦК)¹⁴:

¹⁴ Таблица на единичните разходи и еднократните суми по процедура BG16RFPR002-1.014 „Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“ – Приложение 9 (ТЕРЕС-ЦВП-ЦК) към Условието за кандидатстване.

Преки разходи за персонал - Единични разходи	Единичен разход за месец
Възнаграждения за изследователи	
Изследовател R4/R3 с ръководни функции	6 700
Водещ изследовател R4	5 600
Утвърден изследовател R3	4 600
Признат изследовател R2	3 900
Изследовател R1 (Учен без ОНС "доктор" или докторант)	2 800
Възнаграждения за екипа от професионалисти	
Административен директор	6 400
Специалисти с допълнителна квалификация	4 900
Специалисти	3 300
Техници и приложни специалисти	2 300

Посочените месечни единични разходи се прилагат за изследователи и професионалисти с пълна заетост (8 часа на ден). За наети лица с по-малка заетост се възстановява единичен месечен разход, който е намален пропорционално. Единичният разход включва brutната заплата на наетото лице и осигурителните вноски за сметка на работодателя.

За едно физическо лице не може да се отчита повече от 1 еквивалент на пълно работно време, т.е. максималната заетост по проекта е 8 часа на ден.

Размерите на единичните разходи за възнаграждения може да се актуализират периодично от УО (МЗ) въз основа на данните от НСИ или Евростат. Затова при планирането на разходите в бюджетен ред 1, конкретният бенефициент прилага следния подход:

1. Определя необходимите разходи в бюджетен ред 1, въз основа на посочените размери на единичните разходи за възнаграждения.
2. Умножава стойностите, изчислени в т. 1, с коефициент 1,25 (т.е. извършва се средно индексирание с 25 %), за да се отрази очакваната актуализация на единичните разходи. Получените стойности се въвеждат в ИСУН като планирани разходи по бюджетен ред 1.

Стойностите в бюджетен ред 1 се определят чрез попълване на Помощна таблица (съгласно **Приложение 5** към Условията за кандидатстване), в която се задават индикативни стойности за броя на наетите лица (в еквивалент на пълно работно време) за всяка от позициите, посочени в Таблицата на единичните разходи за месечни възнаграждения на персонала, работещ в ЦВП/ЦК.

2. Разходи за мобилност при изпълнението на Дейност 3

При планиране на бюджета разходите за мобилност (бюджетен ред 2) се определят от бенефициента в зависимост от идентифицираните потребности от изходяща и входяща мобилност на персонала.

В проектното предложение се описват само формите на мобилност и индикативен брой на участниците, без да се посочват конкретни държави или събития.

При изпълнението на проекта се прилагат единичните разходи от програма Еразъм¹⁵, както следва (съгласно актуалната Версия 1 (2024 г.): 28.11.2023¹⁶):

Единични разходи за пътуване:

Допустими разходи при стандартно пътуване

За разстояния между 10 и 99 км: 28 EUR x 1,95583 = 55 лв.

За разстояния между 100 и 499 км: 211 EUR x 1,95583 = 413 лв.

За разстояния между 500 и 1999 км: 309 EUR x 1,95583 = 604 лв.

За разстояния между 2000 и 2999 км: 395 EUR x 1,95583 = 773 лв.

За разстояния между 3000 и 3999 км: 580 EUR x 1,95583 = 1134 лв.

За разстояния между 4000 и 7999 км: 1188 EUR x 1,95583 = 2324 лв.

За разстояния от 8000 км или повече: 1735 EUR x 1,95583 = 3393 лв.

Допустими разходи при екологично пътуване¹⁷

За разстояния между 10 и 99 км: 56 EUR x 1,95583 = 110 лв.

За разстояния между 100 и 499 км: 285 EUR x 1,95583 = 557 лв.

За разстояния между 500 и 1999 км: 417 EUR x 1,95583 = 816 лв.

За разстояния между 2000 и 2999 км: 535 EUR x 1,95583 = 1046 лв.

За разстояния между 3000 и 3999 км: 785 EUR x 1,95583 = 1535 лв.

За разстояния между 4000 и 7999 км: 1188 EUR x 1,95583 = 2324 лв.

За разстояния от 8000 км или повече: 1735 EUR x 1,95583 = 3393 лв.

Единичният разход за пътуване се изчислява с помощта на поддържания от Европейската комисия калкулатор на разстояния¹⁸. В калкулатора се въвежда мястото на тръгване и мястото на пристигане. Под място на тръгване се разбира мястото, където се намира изпращащата организация, а под място на пристигане – мястото, където се намира приемащата организация. С единичния разход се покриват разходите за пътуване в двете посоки. Общото правило е, че на разстояние под 500 км участниците ще пътуват с транспортни средства с ниски емисии.

Единични разходи за престой:

Индивидуална подкрепа за престой – определя се въз основа на продължителността на престоя на участника в съответната държава (брой дни, умножено по съответния единичен разход за ден).

¹⁵ Сумите се актуализират съгласно последната версия на Ръководството за програма Еразъм+.

¹⁶ Еразъм+. Ръководство за програмата. Версия 1 (2024 г.): 28.11.2023, стр. 78-89. https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2023-11/2024-Erasmus%2BProgramme-Guide_BG.pdf

¹⁷ Екологичното пътуване се определя като пътуване, през по-голямата част от което се използват транспортни средства с ниски емисии като автобус, влак или споделяне на автомобил. Erasmus+ Programme Guide, p. 431.

¹⁸ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_bg

Броят на дните на престой се определя от периода на провеждане на съответната дейност, включително и един ден за пътуване преди събитието и един ден за пътуване след събитието, ако е необходимо.

Членове на персонала, които изберат екологично пътуване, ще получат до четири дни допълнителна индивидуална подкрепа за покриване на дните за пътуване в двете посоки, ако е необходимо.

Прилагат се следните единични суми **при престой до 14 дни:**

190 евро на ден при престой в Австрия, Белгия, Дания, Франция, Германия, Финландия, Исландия, Ирландия, Италия, Лихтенщайн, Люксембург, Нидерландия, Норвегия, Швеция, Фарьорски острови, Швейцария, Обединено кралство, Съединени американски щати, Канада, Андора, Монако, Сан Марино, град държава Ватикан и трети държави, които не са асоциирани към програмата, от региони 1-11¹⁹.

170 евро на ден при престой в Кипър, Гърция, Малта, Португалия, Испания, Латвия, Словакия, Словения, Чехия, Естония,

148 евро на ден при престой в България, Хърватия, Унгария, Литва, Северна Македония, Полша, Румъния, Сърбия, Турция.

При **престой повече от 14 дни**, между 15-ия и 60-ия ден от изпълнението на дейността се прилага сума в размер на 70 % от горепосочените единични суми на ден.

Изчислената сума на индивидуалната подкрепа в евро се умножава по 1,95583 и получената сума в левове се закръглява до цяло число по общото аритметично правило.

ВАЖНО: Разходите за обучение и мобилност са допустими, само ако са свързани с конкретните научни изследвания на центъра, съгласно посоченото в т. 13.1 „Допустими дейности“. При планирането на всяко обучение и мобилност, задължително се прилага доклад с конкретна обосновка, която да доказва връзката на обучението и мобилността с научните изследвания на центъра, включително обосновка на необходимостта и обвързване с конкретен/конкретни научни пакети от Програмата за развитие и устойчивост с бизнес план на центъра. Докладът трябва да бъде одобрен от ръководителя на проекта и/или от ръководител на научен пакет, с който са обвързани обучението и мобилността. След реализиране на мобилността се представя отчетен доклад, в който се посочват резултати от обучението и мобилността, които ще допринесат за изпълнение на научноизследователските дейности по проекта. Отчетният доклад трябва да е одобрен от ръководителя на проекта и/или от ръководител на научен пакет, с който са обвързани обучението и мобилността.

II. ЕДИННА СТАВКА

Изчислява се като общата сума на разходите, записани в бюджетен ред 1, се умножи по единна ставка от 40 %.

3. Други преки и непреки разходи, необходими за изпълнението на проекта.

От бюджетен ред 3. се покриват всички необходими разходи, възникнали при изпълнението на проекта, които не са разходи за възнаграждения или разходи за мобилност, като например:

¹⁹ Списъкът на държавите по региони е посочен на стр. 41-42 от Ръководството на програма Еразъм+.

- Материали и консумативи, необходими за НИРД;
- Поддръжка на научноизследователската инфраструктура;
- Ремонти, резервни части, подмяна и обновяване на отделни модули и т.н.;
- Командировъчни разходи, ако е приложимо;
- Такси за участие в научни събития;
- Такси за научни публикации;
- Всеки друг допустим разход (с изключение на разходите за ДМА/ДНА), който е необходим за изпълнението на проекта;
- Непреки разходи.

От *непреките разходи* се покриват всички допустими разходи, които са необходими за цялостното администриране, управление, оценка и добро финансово изпълнение на проекта, включително разходите за възнаграждения на екипа за управление на проекта (като например ръководител на проекта; счетоводител; експерт обществени поръчки и други), разходите за видимост, прозрачност и комуникация (информация и публичност), разходите за разработване на документации по Закона за обществените поръчки и по глава четвърта на ЗУСЕФСУ и др.

За наетите лица от екипа за управление на проекта може да се прилагат единичните разходи за месечни възнаграждения, които са посочени в част „Възнаграждения за екипа от професионалисти“ на Таблицата на единичните разходи за месечни възнаграждения на персонала, работещ в ЦВП/ЦК. Ръководителят на проекта може да се отнесе към позиция *Изследовател R4/R3 с ръководни функции* (ако има съответната научна компетентност) или към позиция *Административен директор*. За едно физическо лице не може да се заплаща повече от 1 еквивалент на пълно работно време, т.е. максималната заетост по проекта е 8 часа на ден.

Лице, което получава възнаграждение като член на екипа за организация и управление на проекта, не може в същото време да получава и възнаграждение за участие в изпълнението на преките дейности по проекта.

Едно физическо лице може да участва само в един проект по настоящата процедура.

Следва да се има предвид, че посоченото ограничение се отнася само към описаните в т.13.1. три преки дейности.

Дейностите необходими за цялостното администриране, управление, оценка и добро финансово изпълнение на проекта, включително разходите за възнаграждения на екипа за управление на проекта (в т.ч. ръководител на проекта; счетоводител; експерт обществени поръчки) се покриват от т.нар. непреки разходи (определени в т.3.1. от раздел II), които се финансират чрез единна ставка. Съответно, за лицата, които участват в изпълнението на непреките дейности по проекта, посоченото ограничение не се прилага.

При въвеждането в ИСУН на проектното предложение разходите, изчислени чрез прилагане на единна ставка от 40 % (бюджетен ред 3. „Други преки и непреки разходи, необходими за изпълнението на проекта“), се записват като разходи само за водещия партньор с цел опростяване. При изпълнението на проекта средствата в бюджетен ред 3. „Други преки и непреки разходи, необходими за изпълнението на проекта“ се разпределят между водещия партньор и партньорите в съответствие с Партньорското споразумение за обединения въз основа на партньорско споразумение (образец) – Приложение 3 към Условиата за кандидатстване.

РАЗХОДИ ЗА ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

4. Разходи за доставка на оборудване и софтуер при изпълнението на Дейност 2.

Разходи за доставка на оборудване и софтуер при изпълнението на Дейност 2 следва да са в съответствие с подадената Програма за развитие и устойчивост с бизнес план.

За всички планирани разходи за доставка на оборудване със стойност над прага на същественост за признаване на дълготрайни материални и нематериални активи за организацията, кандидатът следва да докаже осъществени проучвания в интернет (вкл. в регистъра на обществените поръчки за сключени договори със сходен предмет) за цени на стоки от минимум два източника за доказване на планиран разход, които да удостоверяват съответствието на планираните разходи с пазарните цени за съответния вид доставка. При извършени проучвания в интернет за активи следва да се предоставят хиперлинкове към съответните интернет базирани източници за удостоверяване съответствието на заложените единични цени с пазарните цени в Индикативния остойностен списък с оборудването/софтуера в съответствие с подадената Програма за развитие и устойчивост с бизнес план (Приложение 4 към Условиата за кандидатстване), колона „Източник за формиране на единична цена на вид оборудване“ и в съответствие с подадената Програма за развитие и устойчивост с бизнес план. В случай че в интернет не е налична информация за цена на даден актив, кандидатът може да приложи оферти за доставки с предложени цени от доставчика (минимум два източника). От представените оферти и/или проучвания в интернет следва да е видно наименованието на съответния актив, цена на актива и вид на валутата.

Остойностният списък с оборудването/софтуера е индикативен и служи за доказване на етап кандидатстване с проектно предложение на размера на общия разход за доставка на оборудване и софтуер при изпълнението на Дейност 2, който е включен в секция „Бюджет“ на Формуляра за кандидатстване.

Оценката на допустимостта на разходите за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи, посочени в бюджета на проектите предложения ще бъде извършвана съгласно стойностния праг на същественост за дълготрайните материални и нематериални активи, определен в счетоводна политика на кандидата.

5. Разходи за извършване на СМР при изпълнението на Дейност 2.

Разходите за извършване на СМР са допустими в случай, че инвестицията ще се извършва върху имот, собственост на водещ партньор/партньор или върху имот публична собственост, с отстъпено право на строеж на водещ партньор/партньор. Това обстоятелство се проверява на етап кандидатстване с документ, удостоверяващ собствеността или отстъпено право на строеж върху имота, върху който ще се осъществява инвестицията за период от минимум 10 години (нотариален акт, акт на орган на държавна/местна власт и др.), прикачен в ИСУН.

Разходите по т. 5. следва да са описани в приложена към Формуляра за кандидатстване обяснителна записка за предвидените строително-монтажни работи (СМР), придружена от количествено-стойностна сметка (КСС) по окрупнени показатели.

ВАЖНО: Не е допустимо раздробяването на посочените по-горе бюджетни редове и/или въвеждането на допълнителни бюджетни редове в секция „Бюджет“ на формуляра за

кандидатстване извън посочените по-горе. В случай, че кандидатът въвежда допълнителни бюджетни редове или раздробява бюджетните редове, на етап оценка бюджетът ще бъде приведен в съответствие с настоящите изисквания.

Б. СПЕЦИФИЧНИ ОГРАНИЧЕНИЯ ПРИ ПЛАНИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ:

1) За ЦВП и ЦК, финансирани по ОПНОИР и за ЦК „Сдружение за научноизследователска и развойна дейност“:

- минимум 75% от финансирането да бъде за разходи за осъществяване на научни изследвания (дейности 1 и 3);

- до 25% от бюджета на проекта да бъде за разходи за изпълнение на дейност 2 за изграждане и/или модернизация на научноизследователски инфраструктури и оборудване, необходимо за провеждане на научни изследвания;

2) За ЦК, определени с Протоколно решение № 49, т. 4 на Министерския съвет на Република България от 1 ноември 2023 г.

- минимум 40 % от финансирането да бъде за разходи за осъществяване на научни изследвания (дейности 1 и 3);

- до 60 % от бюджета на проекта да бъде за разходи за изпълнение на дейност 2 за изграждане и/или модернизация на научноизследователските инфраструктури и оборудване, необходимо за провеждане на научни изследвания.

3) Максималният размер на преките разходи за персонал (бюджетен ред 1) се ограничава до сумата, която се получава като планираната стойност (измерена в брой точки) на Параметъра за резултат към 31.12.2029 г. се умножи по 1000 лв.

Определените в настоящите насоки максимални размери за дадена категория разход се прилагат както за определяне на размера на допустимите разходи за финансиране при оценка на бюджета на проектното предложение, така и за определяне размера на допустимите разходи за възстановяване при изпълнението на проекта.

ВАЖНО: Документите и доказателствата, които трябва да бъдат представени на етап изпълнение на договора, за да се възстановят разходите, са подробно посочени в *(Приложение IV „Условия за изпълнение на договора“ към Договора за БФП).*

14.3. Недопустими разходи

Следните разходи са недопустими:

- лихви по дългове, освен във връзка с безвъзмездни средства, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;

- придобиване на недвижим имот;

- разходи за възстановим ДДС (съгласно чл. 8 и по смисъла на § 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на ПМС № 86/2023 г.);

- принос в натура;

- разходи за покриване на възможни бъдещи загуби, дългове и лихви по дългове;

- глоби, имуществени санкции и разходи по правни спорове;

- загуби от обмяна на валута, разходи за банкови такси и комисионни;

- разходи за консултантски услуги за разработване на проектното предложение;

- разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него.

- всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по настоящата процедура, вкл. разходи за дейности, които не са описани във Формуляра за кандидатстване или за които от представеното описание не може да се прецени за коя дейност се отнасят и дали тя е допустима.

ВАЖНО: Относно третирането на ДДС в изпълнение на националното законодателство следва бенефициентите да са запознати с Указанието на министъра на финансите за третиране на ДДС като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КФ и ЕФМР на ЕС за програмен период 2014-2020 или приложимото такова за периода 2021-2027.

Междинното звено може да изисква от кандидата да нанесе корекции както във Формуляра за кандидатстване, така и в бюджета на проекта във връзка с установени в процеса на оценката недопустими дейности и разходи и/или Оценителната комисия изпраща на кандидата уведомление и се предоставят указания и срок за отстраняване на установените нередовности, непълноти и/или несъответствия.

Междинното звено може да нанесе корекции в бюджета на проекта (секция 7 от Формуляра за кандидатстване) във връзка с установени в процеса на оценката недопустими дейности и разходи и/или несъответствия между предвидените дейности и видовете заложен разход и/или дублиране на разходи и/или неспазване на заложените в настоящите условия за кандидатстване правила или ограничения по отношение на заложените процентни съотношения и прагове на разходите.

15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):

Н/П

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи:

Безвъзмездната финансова помощ се отпуска за допустимите дейности, посочени в т.13.1. в режим на „не-помощ“, по реда на т. 21 от Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (C(2022) 7388 final) – Рамката (2022 г.). По смисъла на това допустими за подкрепа са:

А. инфраструктури, които:

- Попадат в обхвата на определението за „научноизследователска инфраструктура“ по т. 16, буква жж) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (2022 г.), което означава:

съоръжения, ресурси и свързани с тях услуги, използвани от научната общност за провеждане на научни изследвания в съответните области, и обхваща научно оборудване или набори от инструменти, ресурси, основани на знанието, като колекции, архиви или структурирана научна информация, помощни инфраструктури, базирани на информационни и телекомуникационни технологии, като мрежи, компютърна техника, софтуер и средства за комуникация, както и всички останали средства с уникален характер, позволяващ провеждането на научни изследвания. Тези инфраструктури могат да бъдат съсредоточени в един субект или „разпръснати“ (организирана мрежа от ресурси).

I. Инфраструктурата следва да се използва почти изключително за нестопански дейности по смисъла на т. 20 от Рамката (2022 г.), а именно

а) основните дейности на научноизследователските организации и инфраструктури, по-специално:

i) обучение за по-голям брой човешки ресурси с по-добри квалификации. В съответствие със съдебната практика и практиката от решения на Комисията, и както е обяснено в Известието относно понятието за държавна помощ и Съобщението за УОИИ, общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система, което е предимно или изцяло финансирано и контролирано от държавата, се счита за дейност с нестопанска цел

ii) независими НИРД за повече знания и по-добро разбиране, включително съвместни НИРД, при които научноизследователската организация или инфраструктура участва в ефективно сътрудничество;

iii) широко разпространение на резултатите от научните изследвания при неизключителни и недискриминационни условия, например чрез преподаване, бази данни със свободен достъп, открити публикации или софтуер с отворен код.

б) дейностите по трансфер на знания, когато се извършват от научноизследователската организация или инфраструктура (включително от нейните отдели или дъщерни структури), или съвместно с научноизследователска инфраструктура, или от името на други такива субекти, и когато всички печалби от тези дейности се реинвестират в основните дейности на научноизследователската организация или инфраструктура. Възлагането на предоставянето на съответните услуги на трети страни посредством открити тръжни процедури не засяга нестопанското естество на тези дейности.

II. Стопанската дейност, осъществявана чрез научната инфраструктура следва да бъде с чисто допълващ характер съгласно т. 21 от Рамката (2022 г.), т.е.

Когато научноизследователската организацията или инфраструктура се използва почти изключително за извършването на нестопанска дейност, нейното финансиране може изцяло да попадне извън приложното поле на правилата за държавна помощ при условие че стопанската дейност остава с чисто допълващ характер, т.е. съответства на дейност, която е пряко свързана и необходима за функционирането на научноизследователската организация или инфраструктура или е неразривно свързана с нейната основна нестопанска дейност, и която е с ограничено приложно поле. За целите на Рамката (2022 г.) се счита, че това е така, ако стопанските дейности потребяват точно същите ресурси (като материали, оборудване, труд и постоянен капитал) като нестопанските дейности и ако капацитетът, отпускан всяка година за тези дейности, не надвишава 20 % от съответния общ годишен капацитет на субекта.

По смисъла на т. 22 от Рамката (2022 г.) примери за стопанска дейност са:

-например отдаването под наем на съоръжения и лаборатории на предприятия, предоставянето на услуги на предприятия или извършването на възложени им по силата на договор научни изследвания, публичното финансиране на тези стопански дейности.

Б. научноизследователски организации, които:

-Попадат в обхвата на определението за „организация за научни изследвания и разпространение на знания“ по т. 16, буква е) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (2022 г.), което означава:

субект (като например университети или научноизследователски институти, агенции за технологичен трансфер, иновационни посредници, ориентирани към изследователска дейност физически или виртуални организации за сътрудничество), независимо от неговия правен статут (дали е учреден съгласно публичното или частното право) или начин на финансиране, чиято основна цел е да извършва независими фундаментални научни изследвания, индустриални научни изследвания или експериментално развитие или да разпространява в широк мащаб резултатите от тези дейности посредством преподаване, публикации или трансфер на знания. Когато тези субекти упражняват също така и стопански дейности, финансирането, разходите и приходите от тези стопански дейности трябва да се отчитат отделно. Предприятия, които могат да окажат решаващо влияние върху такъв субект, например в качеството на акционери или членове, не могат да се ползват от преференциален достъп до постигнатите от него резултати.

На етап кандидатстване за проследяване на горните условия и по-конкретно на условието за ясно разделяне и проследяване на нестопанските и стопанските дейности водещият партньор и партньорите представят Счетоводна политика към Формуляра за кандидатстване, която да доказва воденето на аналитична счетоводна отчетност, с която се гарантира отделяне на дейностите и разграничаване на приходите и разходите за стопанската и нестопанската дейност на кандидата и партньорите. Проверката се извършва в документа, който е прикачен в секция „Прикачени документи“ на Формуляра за кандидатстване или е предоставен линк към източника, в който документът е наличен. От представената счетоводна политика следва да доказва воденето на отделна счетоводна аналитичност, както за финансирането по проекта, така и за стопанските и нестопанските дейности на научната инфраструктура. От счетоводната политика трябва да е видна и стойността на прага на същественост за признаване на дълготрайните активи за организацията.

17. Хоризонтални политики:

При изпълнение на проектното предложение конкретният бенефициент се задължава да спазва чл. 9 от Регламент 2021/1060 относно следните хоризонтални принципи:

- устойчиво развитие, включително опазване на околната среда, на равенството между мъжете и жените, на равните възможности и недискриминация, включително достъпност за хора с увреждания;
- принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им, които са изготвени за периода 2021-2027 и достъпни на интернет адрес;
- за устойчиво развитие и ненанасяне на значителни вреди по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060.
- изискването за постигане на климатична устойчивост на инфраструктурните инвестиции, чиято очаквана продължителност е най-малко 5 години съгласно чл. 73, параграф 2, буква й) от Регламент (ЕС) 1060/2021.

За удостоверяване на съответствието на проектното предложение с хоризонталните принципи на Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 (устойчиво развитие; равни възможности и недопускане на дискриминация; равенство между половете) и прилагането на Хартата на основните права на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания., включително с принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ и изискването за постигането на климатичната устойчивост на инфраструктурните инвестиции при подаване на проекта

кандидатите и всички партньори декларират посоченото обстоятелство в Декларацията при кандидатстване на кандидата/партньора (**Приложение 1**), както и задължително се представя информация в т. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване за съответствие на проектното предложение с всеки от хоризонталните принципи.

Допълнително, в края на изпълнението на проекта Конкретните бенефициенти подлежат на контрол, който да удостовери спазването на изискванията на европейското и национално законодателство. За удостоверяване на съответствието на проектното предложение с хоризонталните принципи от конкретните бенефициенти се изисква да бъде предоставена информация в рамките на всеки междинен и окончателния технически и финансов отчет.

В допълнение по отношение на принципа за устойчивост и „ненасяне на значителни вреди“ се обосновава съответствие на проектното предложение с всяка една от шестте екологични цели:

- а) смекчаване на изменението на климата;
- б) адаптиране към изменението на климата;
- в) устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси;
- г) преход към кръгова икономика;
- д) предотвратяване и контрол на замърсяването;
- е) защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите.

За гарантиране спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“²⁰, няма да се подкрепят:

- i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата;
- ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии;
- iii) дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци²¹ и заводи за механично-биологично третиране²²;
- iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда.

²⁰ Определение и допълнителна информация относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ са налични в Приложение 8 към Условието за кандидатстване.

²¹ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

²² Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

Подробна информация относно спазване на принципа за устойчивост и „Ненанасяне на значителни вреди“ е налична в **Приложение 8** към Условиата за кандидатстване.

18. Продължителност на проектните предложения:

Продължителността на изпълнение на всеки проект не следва да надвишава **68 /шестдесет и осем/ месеца**, считано от датата на сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, но не по късно от 31.12.2029 г.

Дейностите и разходите по процедурата са допустими до 31.12.2029 година.

19. Ред за оценяване на проектните предложения:

Проектното предложение се оценява съгласно съответните разпоредби на Раздел III „Директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ от Глава трета „Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕФСУ, включително чл. 44, ал. 5 от ЗУСЕФСУ.

В рамките на ПНИИДИТ оценката на проектно предложение по настоящата процедурата ще стартира след подаването му, за което се сформира отделна оценителна сесия, и се извършва от Оценителна комисия, определена със заповед на Изпълнителния директор на ИАПО и Ръководител на Управляващия орган на ПНИИДИТ по Приоритет 1, приоритетни направления 1 и 2.²³

В съответствие с чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕФСУ оценяването на проектно предложение се извършва в срок до три месеца от крайния срок за подаването му, посочен в т. 25 от настоящите Условия за кандидатстване.

Проектните предложения се оценяват за съответствие чрез Критерии и методика за оценка на проектните предложения по процедурата, посочени в т. 20 „Критерии и методика за оценка на проектните предложения“ от настоящите условия и **Приложение 7** към Условиата за кандидатстване.

Оценката на проектно предложение се извършва на един етап и се документира чрез попълване на оценителен лист в ИСУН 2020, който включва всички приложими критерии. За да бъде одобрено за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектно предложение трябва да отговаря на всички критерии („ДА“ или „Неприложимо“) съгласно Таблицата за комплексна оценка на проектно предложение, посочена в Методология за оценка на проектно предложение при процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“ (**Приложение 7** към Условиата за кандидатстване).

Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата по оценка на проектните предложения. В случай на установени по време на оценката нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите за кандидатстване, Междинното звено изпраща до Кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица.

В уведомлението задължително се съдържа информация, че неотстраняването на установените нередовности може да доведе до прекратяване на производството по отношение на конкретния бенефициент. Срокът за оценка спира да тече до датата на

²³ Функцията на ръководител на УО за ПН 1 и ПН2 от П1 на ПНИИДИТ е делегирана на Изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Програма за образование“ (Междинно звено за ПНИИДИТ) със Заповед на министъра на иновациите и растежа №РД-02-16-1337/22.06.2023 г.

отстраняването им. Искането за предоставяне на информация/документи се изпраща чрез Модула за електронни услуги на ИСУН 2020, за което Кандидата получава съобщение на електронния адрес, посочен при регистрацията на потребителя, подал проектното предложение. Предвид това, промени в профила на кандидата в ИСУН 2020 са невъзможни.

Оценката продължава до постигане на пълно съответствие с критериите за оценка (отговор „ДА“ или „Неприложимо“ на всички позиции в оценителната таблица).

ВАЖНО: Уведомленията за установени нередовности, непълноти или несъответствия се изпращат чрез ИСУН 2020, чрез електронния профил на кандидата, като същият ще бъде известяван за посоченото електронно чрез електронния адрес, асоцииран към неговия профил.

Независимо от посочената функционалност, с която разполага системата ИСУН 2020, кандидатът следва да има ангажимент да проверява профила си в ИСУН 2020, ежедневно. В тази връзка, е необходимо кандидатите да разполагат винаги с достъп до електронния адрес, към който е асоцииран профила в ИСУН 2020. За дата на получаване на уведомлението за установени нередовности, непълноти или несъответствия се счита датата на изпращането му чрез ИСУН 2020, независимо дали е получено съобщение на електронния адрес, асоцииран към профила на кандидата.

Допълнителна информация от кандидата може да бъде предоставена само по искане на оценителната комисия. За дата на представяне на документите/информацията се счита датата на отговор в ИСУН 2020. Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документация, е описан в Ръководството за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ в ИСУН 2020, което е налично на следния адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Home/Manual>.

Комплексната оценка включва както проверка относно административното съответствие на проектното предложение и допустимост на конкретния бенефициент и проектните дейности, така и оценка по същество.

По време на оценката, предложените индикативни цени за активи ще подлежат на проверка от страна на оценителната комисия по отношение на реалистичност спрямо документите, представени съгласно посоченото в т. 22 от настоящите Условия за кандидатстване.

В случай че по време на оценката се установи наличие на недопустими или необосновани разходи, дублиране на заложените дейности и/или разходи и др., надвишаване на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ или на максималния размер на разход, определен в настоящите Условия за кандидатстване, или промяна на размерите на единичните разходи/единната ставка, определени в настоящите Условия за кандидатстване, съответните разходи от бюджета на проекта (секция „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване) ще бъдат служебно премахвани/коригирани или на конкретния бенефициент ще бъдат предоставяни указания и срок за отстраняване на установените нередовности, непълноти и/или несъответствия.

Подавайки електронно проектно предложение, кандидатът се съгласява комуникацията с Междинното звено във връзка с предоставянето на средства по настоящата процедура по ПНИИДИТ, да се осъществява единствено посредством ИСУН 2020, в профила, от който е подадено проектното предложение. Съобщенията, получени на електронната поща, посочена от кандидата, не са част от кореспонденцията по повод на и във връзка с процеса по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура по ПНИИДИТ.

Отговорност на кандидата е да проверява регулярно по своя инициатива профила си в ИСУН 2020 за наличието на съобщения, отправени към него по повод и във връзка с производството по предоставяне на безвъзмездно финансиране. Кандидатът представя допълнителните разяснения и/или документи по електронен път чрез ИСУН 2020.

Подробно описание на техническия процес, свързан с електронното кандидатстване и представянето на допълнителна информация/документи, е посочено в Ръководство за подаване на проектни предложения (Ръководство за потребителя за модул „Е-кандидатстване“) – актуалната версия може да се сваля от раздел „Помощ“ на ИСУН 2020 на адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Default/Manual>.

20. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:

Оценката по настоящата процедура се извършва въз основа на Методология и критерии за подбор на операции по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“, одобрени на второто заседание на Комитета за наблюдение на ПНИИДИТ 2021-2027, проведено на 11.07.2023 г., подробно описани в **Приложение 7** към Условието за кандидатстване. Методологията и критериите не подлежат на изменение по време на провеждането на оценката. При извършването на оценката се проверява дали проектното предложение отговаря на всички критерии, като за всеки критерий се поставя оценката „ДА“, „НЕ“ или „Н/П“ (неприложимо).

В процеса на оценка на съответствието на кандидатите и партньорите, и проектните предложения с настоящите Условия за кандидатстване, ще бъде проверявано дали:

- са налице всички документи, представени и попълнени съгласно изискванията, посочени в т. 22 от Условието за кандидатстване;
- въз основа на Формуляра за кандидатстване и представените документи е налице съответствие на кандидатите, партньорите и дейностите с критериите за допустимост, посочени в Условието за кандидатстване;

21. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:

Подаването на проектно предложение по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и подаване на формуляра и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) единствено с използването на Квалифициран електронен подпис (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>.

Подготовката и подаването на проектното предложение в ИСУН 2020 се извършва по следния начин: кандидатът влиза в ИСУН 2020, след регистрация чрез имейл и парола, избира настоящата процедура чрез директно предоставяне от „Отворени процедури“ и създава ново проектно предложение.

Проектното предложение по настоящата процедура се изготвя от кандидата, съгласно инструкциите, дадени в Ръководство за подаване на проектни предложения (Ръководство за потребителя за модул „Е-кандидатстване“) – актуалната версия може да се сваля от раздел „Помощ“ на ИСУН 2020 на адрес:

<https://eumis2020.government.bg/bg/s/Default/Manual>. Изискващите се съгласно т. 22 от Условието за кандидатстване придружителни документи към формуляра за кандидатстване също се подават изцяло електронно. Посочените документи се описват в т. „Прикачени документи“ от Формуляра преди подаването му. Всички документи се представят на български език без корекции, с изключение на Програмата за развитие и устойчивост с бизнес план и Писмото за съответствие на Програмата за развитие и устойчивост с бизнес план (по образец), изготвено от JASPERS.

Потвърдената с писмото от JASPERS Програма за развитие и устойчивост с бизнес план се представя на английски език, подписана от кандидата и от всички партньори, в случаите на обединения въз основа на партньорско споразумение, и с превод на български език, като водеща е Програмата на английски език. Писмото за съответствие на Програмата за развитие и устойчивост с бизнес план (по образец), изготвено от JASPERS се представя на английски език и с превод на български език.

ВАЖНО! Проектното предложение се подава електронно чрез ИСУН 2020, като се подписва с КЕП от законния представител на кандидата или надлежно оправомощено за целите на подаване на проектното предложение лице. При оправомощаване следва да се приложи документ за оправомощаване, подписан от законния представител на кандидата. От текста на документа следва да става ясно, че законният представляващ оправомощава съответното лице да подаде проектното предложение и да подпише документите, за които не е изрично отбелязано в т. 22 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“ от Условието, че не могат да се подписват от оправомощени лица, тъй като с тях се декларират данни, за които се носи наказателна отговорност в лично качество. Препоръчително е проектното предложение да се подава винаги от профила на кандидата, а не от друг профил, тъй като впоследствие именно този профил ще бъде използван за комуникация с Междинното звено за отстраняване на установените нередовности по време на оценката на проектното предложение. По време на оценката комуникацията с кандидата и отстраняването на нередовностите по подаденото проектно предложение ще се извършват електронно чрез профила на кандидата в ИСУН 2020, от който е подаден проектът и промени на посочения профил (вкл. промяна на имейл адреса, асоцииран към съответния профил) са недопустими. При съставянето на т. „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване следва да се има предвид, че той ще бъде разходван като се спазват правилата на приложимото национално законодателство, и по-конкретно - Закона за обществените поръчки и актовете по неговото прилагане.

ИСУН2020 предоставя възможност за коригиране, запазване и допълване на Формуляра, докато той е в работен режим (чернова). Всеки Формуляр може да бъде записан локално, на файл в специален формат, който може да се отваря единствено от ИСУН. Максималният препоръчителен размер на всеки отделен файл на проектното предложение, който се подава чрез системата, е 2 ГБ. Общият препоръчителен размер на всички прикачени файлове е 10 ГБ.

ИСУН се поддържа от дирекция „Централно координационно звено“ в администрацията на Министерство на финансите и в тази връзка въпроси и запитвания по отношение на функционирането и използването на системата, възникнали в процеса на кандидатстване, следва да се изпращат на следния електронен адрес: support2020@minfin.bg.

22. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

I. Кандидатът и партньорите по настоящата процедура чрез директно предоставяне следва да представят следните документи, изцяло по електронен път чрез ИСУН 2020.

Кандидатът по настоящата процедура чрез директно предоставяне е необходимо да попълни в секция „Е-декларации“ или да приложи в секция „Прикачени документи“ от Формуляра за кандидатстване следните попълнени, подписани на хартиен носител и сканирани документи или попълнени и подписани електронно с КЕП на съответния деклариращ:

1) Пълномощно за подаване на проектното предложение Приложение 2 към Условието за кандидатстване, *ако е приложимо*, с което се упълномощава титулярът на валиден КЕП, с който ще се подаде предложението. С пълномощното се упълномощава лице, което да представлява кандидата (водещия партньор) и да подписва всички документи, свързани с подаването, оценката на подаденото проектно предложение (включително комуникация с оценителната комисия). Прилага се, в случай че проектното предложение е подадено от лице, различно от официалния представител на кандидата (водещата организация).

Пълномощното по тази точка (ако е приложимо) се попълва и се подписва от лице, което е официален представляващ на Кандидата (водещия партньор).

Документът не е задължителен, а се изисква само в случай, че Кандидатът желае да упълномощи лице, което не е официален представител на водещия партньор, да подаде проектното предложение с валиден КЕП.

2) Декларация при кандидатстване на Кандидата/партньора - Приложение 1 към Условието за кандидатстване.

Декларацията се подава и подписва от ВСИЧКИ лица, които представляват кандидата, съгласно регистъра, в който е вписано юридическото лице, ако има такъв, или документите, удостоверяващи правосубектността му. В случаите на обединения въз основа на партньорско споразумение Декларацията се подава и от всеки отделен партньор, като се подписва от ВСИЧКИ лица, които представляват партньора, съгласно регистъра, в който е вписано юридическото лице, ако има такъв, или документите, удостоверяващи правосубектността му.

ВАЖНО: Официалният/те представител/и на кандидата/партньора/ите няма/т право да упълномощава/т други лица да подписват декларация **по т. 2**, тъй като с нея се декларират данни, които деклараторът/ите декларира/т в лично качество или съответно данни за представляваното от него/тях юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична.

В случай, че проектното предложение се подава с валиден КЕП на официалния представител на кандидата, декларираната информация се потвърждава във Формуляра за кандидатстване в секция „Е-декларации“.

В случай, че проектното предложение се подава с валиден КЕП на оправомощено лице, декларацията се попълва и подписва от официалния представител на кандидата на хартиен носител и се сканира и прикача в секция „Прикачени документи“ от Формуляра за кандидатстване или се подписва с електронен подпис и се прикача в секция „Прикачени документи“ от Формуляра за кандидатстване.

Посочената по-горе декларация следва да бъде с дата след обявяване на настоящата процедура и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на проектното предложение.

3) Подписано Партньорско споразумение (изисква се само за обединения въз основа на партньорско споразумение) – Приложение 3 към Условието за кандидатстване.

4) Споразумение за преразпределяне на научноизследователската инфраструктура (ако е приложимо).

5) Помощна таблица за определяне на стойностите в бюджетен ред 1. - **Приложение 4** към Условието за кандидатстване.

6) Програма за развитие и устойчивост с бизнес планове, потвърдена с писмо от JASPERS и подписана от кандидата и от всички партньори, в случай на обединение въз основа на партньорско споразумение. Представя се на английски език и превод на български език.

7) Писмо за съответствие на Програмата за развитие и устойчивост с бизнес план (по образец), изготвено от JASPERS; Представя се на английски език и превод на български език.

8) Счетоводен баланс и справка-извлечение за последните три приключили финансови години от счетоводните сметки на водещия партньор и партньорите по индивидуалния сметкоплан, утвърден от ръководството на организацията бенефициент, отчитащи приходите от дейността в т.ч., отчитащи нетните приходи от продажби, включително и приходите от финансираня и субсидии от държавата, както и отсрочени и разсрочени публични вземания.

Информацията се представя само от партньори, за които са планирани инвестиции в научноизследователска инфраструктура в съответствие с Партньорското споразумение.

9) В случай на ЮЛНЦ, приложени са счетоводни документи (ГОД).

В случай че счетоводният баланс/счетоводните документи са публично оповестени, следва да бъде предоставен линк към източника, в който са налични.

Информацията по т. 9 не се представя от ЮЛНЦ, създадено/учредено от всички участници в обединение въз основа на партньорско споразумение. Изключението се отнася и за ЮЛНЦ, което е партньор по Партньорското споразумение, но за него не са планирани инвестиции в научноизследователска инфраструктура.

10) Решение на Министерския съвет, за определяне на конкретен бенефициент по процедурата.

Представя се само от състав на инфраструктури или техни обединения от Националната пътна карта за научна инфраструктура, определен с Решение на Министерския съвет за Център за компетентност, съответно за конкретен бенефициент по настоящата процедура.

11) Устав, учредителен акт, удостоверение за актуално състояние, съдебно решение или решение по вписване, или друг документ за всяка организация в ЦВП/ЦК, прикачени в ИСУН 2020 (или е посочен публичен регистър, в който е налична информацията), от който/които да е видно, че конкретният бенефициент е допустим съгласно Условието за кандидатстване и е организиран в една от юридическите форми, описани в т. 11 и т. 12 от Условието за кандидатстване. В случай, че информацията за ЮЛНЦ е оповестена в ТРРЮЛНЦ това обстоятелство ще се проверява по служебен път. В случай, че Устав/учредителен акт, удостоверение за актуално състояние, съдебно решение или решение по вписване са налични в други публични регистри, е посочен източник на информация.

Удостоверението за актуално състояние следва да е издадено не по-рано от 3 месеца преди крайната дата на кандидатстване, сканирано и прикачено в ИСУН. Всяка организация, участваща в ЦВП/ЦК, е посочила Булстат на юридическото лице и номер на организацията в Регистъра за научната дейност в Република България (съгласно чл. 76 от Закона за насърчаване на научните изследвания).

12) Акт на Министерския съвет, с който се определят наименованието и структурата на института, както и статутът на разпоредител с бюджет на ръководителя му, придружен от правилник на института, в който са определени взаимоотношенията на висшето училище с института, конституирането и функциите на неговите органи за управление, определени от академичния съвет на висшето училище (в случай, че институт по чл. 26б от ЗВО).

В случай че документите са публично достъпни, се предоставя линк към източниците на информация.

13) Копие от решението на Общото събрание на БАН за създаване на института, правилник за дейността на института (в случай на научна организация, институт при Българската академия на науките).

В случай че документът е публично достъпен, се предоставя линк към източника на информация.

14) В случай на научна организация, Селскостопанска академия или научен институт/научен център по чл. 6 от Закона за Селскостопанската академия като доказателство се прилага чл. 1, ал. 2 от Устройствения правилник на ССА, съответно чл. 36, алинеи 2 и 3 от Устройствения правилник на ССА.

В случай че документът е публично достъпен, се предоставя линк към източника на информация.

15) В случай на научна организация, регистрирана по Закона за юридическите лица с нестопанска цел: представя се копие от съдебното решение и копие от устава на организацията или посочване на публичен регистър, в който е налична информацията.

16) Документ, удостоверяващ собствеността или отстъпено право на строеж върху имота, върху който ще се осъществява инвестицията за период от минимум 10 години (нотариален акт, акт на орган на държавна/местна власт и др.), прикачен в ИСУН 2020, когато е приложимо.

17) Обяснителна записка за предвидените строително-монтажни работи (СМР), придружена от количествено-стойностна сметка (КСС) по окрупнени показатели.

18) Остойностен списък на планираното оборудване със стойност над прага на същественост за признаване на ДМА за организацията, който е в съответствие с подадената Програма за развитие и устойчивост с бизнес план, попълнен съгласно образец съгласно **Приложение 4** към Условията за кандидатстване.

19) Оферти и/или извлечения от каталози на производител/ доставчик и/или проучвания в интернет за активи със стойност над прага на същественост признаване на ДМА за организацията – с предложени цени от производителя/доставчика, прикачени в ИСУН 2020. *От представените оферти и/или извлечения от каталози на производител/ доставчик и/или проучвания в интернет за активи следва да е видно наименованието на съответния актив, цена на актива и вид на валутата.*

20) Счетоводни политики на всички организации в ЦВП/ЦК, които доказват воденето на аналитична счетоводна отчетност, която гарантира отделяне на дейностите и разграничаване на приходите и разходите за стопанската и нестопанската им дейност, прикачени в ИСУН 2020 или е предоставен линк към източника, в който документът е наличен.

21) Таблица с изчисление на бюджета на ЦВП и ЦК, финансирани по ОПНОИР съгласно Методологията за определяне на бюджетите на съществуващите ЦВП и ЦК за финансиране по ПНИИДИТ - **Приложение 6а**.

22) Приложение „Параметър за резултат“, попълнен съгласно образца към Условието за кандидатстване.

ВАЖНО: Кандидатът следва да се увери, че всички документи са представени в изискуемата форма съгласно изискванията на настоящите Условия за кандидатстване.

Кандидатът следва да попълни Формуляр за кандидатстване и да приложи горепосочените документи за него и за всички партньори (когато е приложимо), както и да се увери, че всички документи са представени в изискуемата форма (всички декларации са попълнени по образец и са подписани, съгласно изискванията на настоящите Условия за кандидатстване).

Достоверността на документите, приложения към Формуляра за кандидатстване, се удостоверява чрез подписването на Формуляра за кандидатстване с КЕП посредством ИСУН 2020.

23. Краен срок за подаване на проектните предложения:

Крайният срок за подаване на проектни предложения, подписани с Квалифициран електронен подпис (КЕП) през системата ИСУН 2020, е 17 януари 2025 г. 17:30 часа

ВАЖНО!

По настоящата процедура всеки конкретен бенефициент може да подаде само едно проектно предложение, при съобразяване с изискванията съгласно настоящите Условия за кандидатстване. Всяко следващо подадено проектно предложение няма да бъде разглеждано.

За час на подаване на проектното предложение се счита времето на приложния сървър на ИСУН, когато са записани окончателните данни и системата е генерирала регистрационен номер, а не времето на локалния компютър на съответния кандидат.

По настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ конкретните бенефициенти могат да поискат разяснения по документите в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Разясненията се утвърждават Изпълнителния директор на ИАПО и Ръководител на Управляващия орган на ПНИИДИТ по Приоритет 1, приоритетни направления 1 и 2, като се дават по отношение на Условието за кандидатстване, но не съдържат становище относно качеството на проектното предложение.

Въпросите/исканията за разясненията от страна на конкретния бенефициент се задават в писмена форма чрез електронната система ИСУН 2020, секция „Разяснения по процедурата“.

Разясненията се съобщават на всички заинтересовани лица, като се публикуват в ИСУН заедно с Условието за кандидатстване в процедурата чрез директно предоставяне и на интернет адрес: <http://opnoir.bg> в 10-дневен срок от получаване на искането, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване по процедурата.

24. Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:

Формулярът за кандидатстване по настоящата процедура се подава по електронен път чрез ИСУН 2020 на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>.

25. Допълнителна информация

Решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и сключване на Административен договор.

При положителен резултат от оценяването Изпълнителният директор на ИАПО и Ръководител на Управляващия орган на ПНИИДИТ по Приоритет 1, приоритетни направления 1 и 2 в едноседмичен срок от приключване на оценяването взема решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по всяко одобрено проектно предложение.

Решението на Изпълнителния директор на ИАПО и Ръководител на Управляващия орган на ПНИИДИТ по Приоритет 1, приоритетни направления 1 и 2 да предостави безвъзмездна финансова помощ се обективира в **административен договор** за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с конкретния бенефициент. Одобреният проект и документите по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ в частта, определяща условията за изпълнение, са неразделна част от договора.

Уведомяването на кандидата за сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се извършва писмено. Писменото уведомление съдържа и изискване на следните документи от кандидата, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП:

1. Декларация при кандидатстване на Кандидата/партньора, в случай че към датата на подписване на административния договор са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване (Приложение 1)
2. Декларация за нередност (*Приложение № 8 към Условията за изпълнение*)
3. Финансова идентификация (*Приложение № 5 към Условията за изпълнение*)
4. Допълнително споразумение към Партньорско споразумение (само в случай, че по време на оценката на проектното предложение са отстранени нередовности, които се отразяват на клаузите на партньорското споразумение, представено на етапа на кандидатстване)

За одобрените проектни предложения Междинното звено изпраща чрез ИСУН 2020 за подписване от лице, което е официален представляващ на кандидата и официалните представляващи на партньорите (в случаите на обединение въз основа на партньорско споразумение) административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. В случаите, когато кандидатът и/или партньорите се представляват заедно от няколко физически лица, административният договор се подписва от всички тях.

Заедно с договора на кандидата се изпраща и Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН 2020 и/или Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН 2020. Заявлението се подписва от лице, което е официален представляващ на кандидата и е вписан като такъв в регистъра, в който е вписано юридическото лице, ако има такъв, или документите, удостоверяващи правосубектността му. В случаите, когато кандидатът се представлява заедно от няколко физически лица, заявлението се попълва и подписва от всички тях.

В случай че кандидатите желаят да упълномощят лице, различно от официалния представляващ/официалните представляващи на Кандидата/партньора, да сключат Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) чрез упълномощено лице, по реда на АПК. Пълномощното се подава подписано от лице, което е официален представляващ на кандидата/партньора. Когато кандидатът/партньорът се представлява САМО ЗАЕДНО от няколко физически лица, се попълват данните и пълномощното се подписва от всяко от тях.

Правата и задълженията, които възникват за бенефициента, са описани в приложения към Условието за изпълнение административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и общите условия към него. В процеса на изпълнение на проектите, конкретните бенефициенти следва да се придържат към правилата и процедурите, описани в Условието за изпълнение по процедурата и приложенията към тях.

Във връзка с чл. 49, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060 данните на кандидата по настоящата процедура за БФП, посочени в чл. 49, параграф 3 от същия Регламент, ще бъдат направени достъпни за обществеността.

Решение за прекратяване на процедурата чрез директно предоставяне може да се вземе при следните случаи:

- Когато няма постъпило/и проектно/и предложение/я, в случай че е определен краен срок за подаване или когато всички подадени проектни предложения са оттеглени
- При спиране на финансирането по съответната програма или по част от нея

26. Приложения към Условието за кандидатстване:

Приложения за попълване:

Декларация при кандидатстване на Кандидат/партньора – **Приложение 1**

Пълномощно за подаване на проектното предложение – **Приложение 2**

Партньорско споразумение за обединения въз основа на партньорско споразумение (образец) – **Приложение 3**

Остойностен списък на планираното оборудване със стойност над прага на същественост за признаване на ДМА за организацията, която е в съответствие с подадената Програма за развитие и устойчивост с бизнес план (образец) – **Приложение 4**

Помощна таблица – Приложение 5

Изчисление на бюджета на ЦВП и ЦК, финансирани по ОПНОИР съгласно Методологията за определяне на бюджетите на съществуващите ЦВП и ЦК за финансиране по ПНИИДИТ - **Приложение 6а**

Приложение „Параметър за резултат – ЦВП“

Приложение „Параметър за резултат – ЦК“

Приложения за информация:

Методология за определяне на бюджетите на съществуващите ЦВП и ЦК за финансиране по ПНИИДИТ – **Приложение 6**

Критерии и методика за оценка – **Приложение 7**

Информация относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ – **Приложение 8**

Таблица на единичните разходи и еднократните суми по процедура BG16RFPR002-1.014 „Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“ – **Приложение 9 (ТЕРЕС-ЦВП-ЦК)**